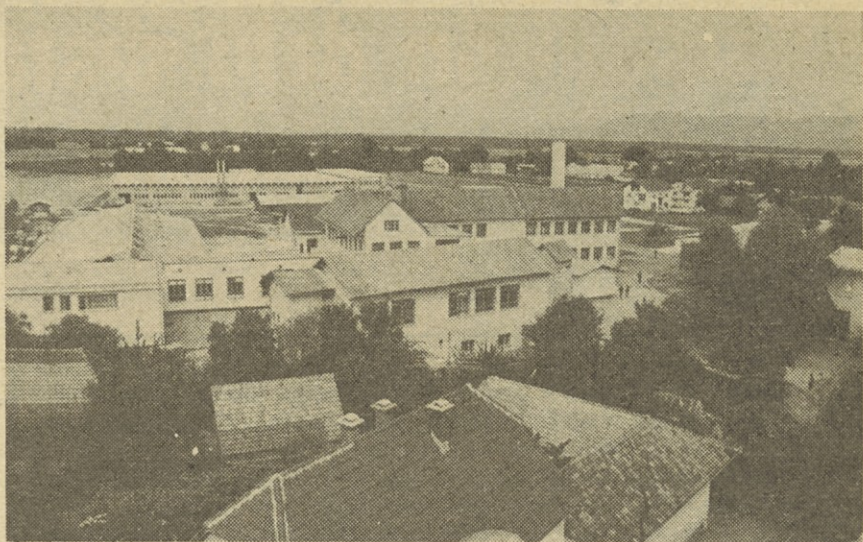

V borbi za kakovost

Ob načrtovanju prihodnjega srednjeročnega programa bi bilo prav, da bi se že v fazi načrtovanja poglobili v kakovost naše proizvodnje in kvaliteto vgradili v izdelke. Navadno pojmujejo, vsaj laiki delo okrog kakovosti le kot kontrolo na koncu traku. Pa ni tako.

Predvsem je važno kakovost vgraditi že v fazi načrtovanja proizvoda, se pravi v razvoju, konstrukciji in v tehnoloških oddelkih. Potem šele lahko naredi nabava svoj pozitiven korak z nabavo kvalitetnega materiala oziroma polizdelkov in poišče ravno tisto, kar je najboljše mogoče najti na trgu.

Zlasti je načrtovanje kakovosti vse pomembnejše za Iskra, ki se loteva velikih sistemov. Znano je pravilo, da mora sistem vsebovati čim manjši elementov, kar je tako možno kvarov manjša. Elementi, ki jih pa vgradimo, pa morajo izpolnjevati norme najvišje zanesljivosti, da ne bi z okvarami ogrozili celotnega sistema.

Iskra si je v svoj program zapisala celo vrsto strateških projektov in sprejela v proizvodni program več sistemov. Tako avtomatizacijo železnic, cest, še višje pa so oblike sistemov komunikacij. Prav zato je važno, da vsak člen v verigi proizvodnje načrtujemo in izdelamo tako, da si bomo z izdelkom še večali pridobljeni re-nome solidnega in sodobnega proizvajalca elektronike najvišjega kakovostnega razreda.

Iskra pa je tudi vse bolj proizvodno povezana, saj proizvaja od najmanjših in najenostavnejših elementov elektronike, preko mikroelektronike pa tja do modulov, aparatov, aparatov pa vse do računalniških sistemov. Ta veriga pa je tako zahtevna, da smo se ravno z njo uvrstili v najvišji (in najzahtevnejši) razred svetovnih proizvajalcev elektronike.

Prav zato je važna kvaliteta vsakega posameznega dela, ki sestavlja celoto sistema. Vsak kupec hoče dobro in najboljšo robo. Če pa odpove en sam člen, lahko majhen, nepomemben, je v okvari ves sistem. Kupec zlasti, če je nestrokovnjak, vidi le slabo celoto, ki je za trenutek odpovedala zaradi nekega (ne)pomembnega dela. Trpi pa ugled celote, ugled proizvajalca celotnega sistema.

Zato moramo integralno metodo spremljanja kakovosti od načrtovanja, nabave, priprave proizvodnje, proizvodnje, servisiranja in povratne informacije s trga vgraditi v srednjeročni načrt, v letne programe in investicijske načrte. Le s sistematičnim in strokovnim delom bomo zagotovili tisto, kar so v svetu na področju kvalitete najboljše že dosegli. To ni parola, ampak življenjska nuja, saj prodajamo na najzahtevnejših tržiščih, kjer se pojavljajo tudi najboljše in samo ti uspevajo in obdržijo položaj, ki so ga pridobili s svojim renomejem — tega pa s kakovostjo svojih izdelkov.

FY

Kadrovska politika v SOZD Iskra

Ker je tudi kadrovska politika še kako pomemben činitelj razvoja in napredka sleherne delovne organizacije, smo v tem smislu naprosili člana PKO SOZD Iskra Borisa Mužiča, zadolženega za kadrovske problematiko, da bi nam kaj več povedal o tej problematiki.

Iz daljšega pogovora z njim povzamamo, da kadrovska politika v SOZD Iskra po vseh reorganizacijah od 1975. leta še ni dobila svojega pravega mesta. Reorganizacije morajo nujno pripeljati do racionalizacij na vseh področjih delovanja OZD, vendar trenutni podatki kažejo, da se službe, med njimi kadrovske, še vedno širijo in v DO podvajajo, predvsem niso zasedene z primernim strokovnim kadrom.

Takšna neorganiziranost kadrovske funkcije v SOZD nujno pomeni pomanjkanje informacij. Kadrovska problematika ostaja tako zamegljena, iztopajoče probleme pa je težko obravnavati. Zato smo v SOZD Iskra začeli z izdelavo kadrovske informacijskega sistema kot sestavnega dela celotnega informacijskega sistema za potrebe upravljanja TOZD, DO in SOZD Iskra. Sistem razvija DO ISKRA-ZORIN (DO skupnega pomena), sodelujejo pa kadrovske delavce celotne Iskre.

V teku je tudi akcija za organiziranje in usklajen nastanek srednjeročnih planov kadrov in kadrovske dejavnosti z namenom, da bi plani TOZD, DO in SOZD nastajali povezano, koordinirano in sočasno.

Spričo Iskrine preusmeritve iz programov, ki zahtevajo pretežno manualno delo v proizvodnji, ki angažira predvsem znanje, smo usmerili posebno skrb v kadre, katerih šolanje je dolgotrajno, s svojim delom pa pomembno vplivajo na delo in poslovanje organizacij združenega dela. Z namenom, da bi tem delavcem omogočili vsestranski razvoj in napredovanje, smo začeli pripravljati eviden-co, temu pa bodo sledile akcije kot so dopolnilno izobraževanje, organiziranje specializacij in kadrovanje na odgovornejša dela.

Potreba in možnost po skupnem obravnavanju visokostrokovnih delavcev, predvsem obstoječih in potencialnih delavcev s posebnimi pooblastili, obstoječih in potencialnih delavcev v zunanji trgovini in kadrov na razvoju perspektivnih iskrinih programov se nam je pokazala, zaradi velikosti SOZD, kjer je strokovnih delavcev neke stroke iz vseh DO toliko, da je možno organizirati izobraževanje zanje, kakor tudi polno angažiranost njihovih delovnih sposobnosti.

Iskrin interes do visokostrokovnih kadrov se kaže že v kadrovske struk-turi:

Izobrazba	št. v 1978	%	% v republiki
visoka	1.265	4,4	4,1
višja	902	3,2	3,7
srednja	4.063	14,3	13,4
širokega prof.	7.143	25,1	30,1
ozkega prof.	15.067	53,0	48,8
Skupaj vseh:	28.448	100,0	100,0

Iz tabele je videti, da je delež visoko-strokovnih kadrov celo višji kot v republiki. Da je to načrtna akcija Iskra je razvidno tudi iz števila štipendistov na ljubljanski Elektrofakulteti:

vpisani na EF 78/79	% Iskrinih štud. na EF
redni 315	24 %
izredni 189	23 % (ocena)

Pri tem je treba omeniti, da je Iskra zainteresirana za nastajanje vzgojno izobraževalnih programov šol, kakor tudi pri usmerjanju razvojno raziskovalnega dela zunanjih institucij.

Tudi delež učencev in dijakov, štipendistov Iskre na srednjih in poklicnih šolah, kaže na dokaj načrtno pri-

pravljanje Iskre po novih ustrezno usposobljenih kadrih, saj dosega odstotek Iskrinih štipendistov na poklicnih šolah elektro stroke okrog 30 % vseh vpisanih dijakov na teh šolah.

Da bi pridobivanje štipendistov potekalo čimbolj vsklajeno imamo v Iskri skupen razpis in organizirano vsklajeno podeljevanje štipendij za redno izobraževanje. Potekajo priprave za skupen razpis potreb tudi za študij ob delu v celotni SOZD. Pri skupnem razpisu se srečujemo s problematiko, ki nastaja zaradi morebitnega razhajanja s politiko regionalnih razpisov štipendij, za katero smo se družbeno opredelili. Kljub vsem po-

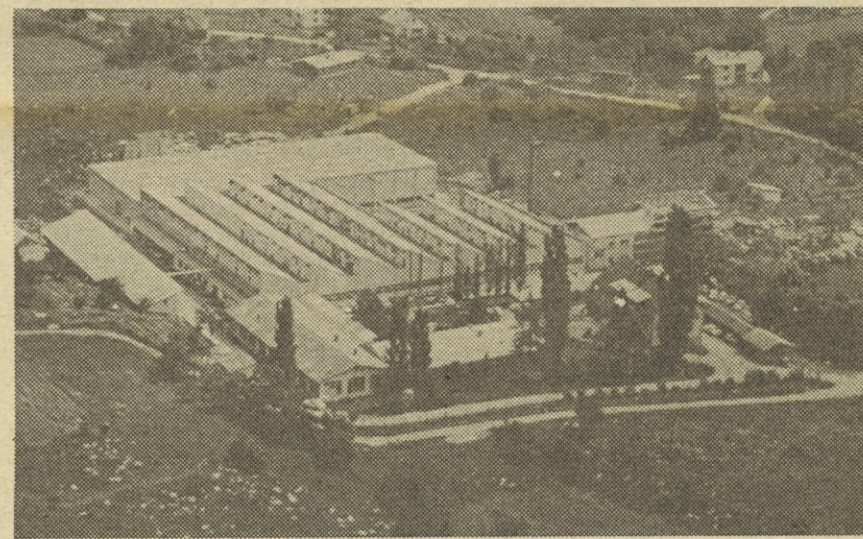
Kot smo sproti poročali, so v TOZD Uporovni elementi v Šentjerneju že vse letošnje leto pripravljali reorganizacijo. Razdelili se bodo v 3 TOZD: TOZD Upori, TOZD Potenciometri in hibridna vezja ter TOZD Industrijska elektroni-ka Kostanjevica. Vse TOZD bodo ostale v okviru DO IEZE. Reorganizirali se bodo v skladu z Zakonom o združenem delu, da bodo lažje delavci uveljavili svoje samoupravne pravice in gospodarili s svojimi zaključnimi, ne le tehnološ-kimi, ampak tudi poslovnimi enotami. O tem so razpravljali že na vseh ravneh v najširši javni razpravi in tudi družbenopolitične organizacije so predlog podprle. Referendum v ponedeljek, 27. avgusta 1979 pa bo pokazal, kaj misli o predlogu o novi organizaciji 1070 članov tega kolektiva.

Dan mladih SOZD Iskra

Organizator letošnjega dneva mladih SOZD Iskra je koordinacijski svet osnovnih organizacij ZSM Iskre Elektromehanike. Letošnje srečanje bo 15. septembra 1979 v rekreacijskem centru Dragočajne (avtokamp). Ob dnevu mladih bo odšla na pot tudi pohodna mladinska brigada, ki bo po partizanskih poteh prišla do 10. ure na prireditveni prostor. Po kulturnem programu bodo srečanje popestrili z družabnimi igrami in plesom. Igral bo ansam-bel Modrina. Lanskega srečanja mladih Iskre v Črmošnjicah se je udeležilo preko 600 mladink in mladincev, cilj letošnjega srečanja je 1000 mladih na dnevu mladih SOZD Iskra.

Pričakujemo, da se bo čimveč mladih iz vseh osnovnih organizacij ZSM SOZD Iskra udeležilo letošnjega srečanja v Dragočajni. Za Iskraše iz bolj oddaljenih krajev bodo organizirani prevozi s posebnimi avtobusi. V slučaju slabega vremena bo srečanje mladih na prostorih Gorenjskega sejma v Kranju.

Prijave bodo sprejemali vsi predsedniki osnovnih organizacij ZSM do vključno 8. septembra 1979. Pohitite s prijavi! Izčrpnije informacije o dnevu mladih SOZD Iskra boste lahko našli v naslednjih številkah glasila Iskra in pri predsednikih OO.

Delavci delovne organizacije Kondenzatorji v Semiču so v soboto, 18. avgusta na Smuku nad Semičem prijetno preživeli že svoj četrti dan Iskre. Udeležili so se ga vsi delavci in njihovi svojci, kako pa so se imeli, poročamo na 3. strani.

manjkljivostim pa ugotavljamo vseeno pozitivne rezultate skupnega razpisa, ki se kažejo v večjem številu prijavi-tenh kakor tudi možnosti boljše zago-tovitve njihovih poklicnih interesov.

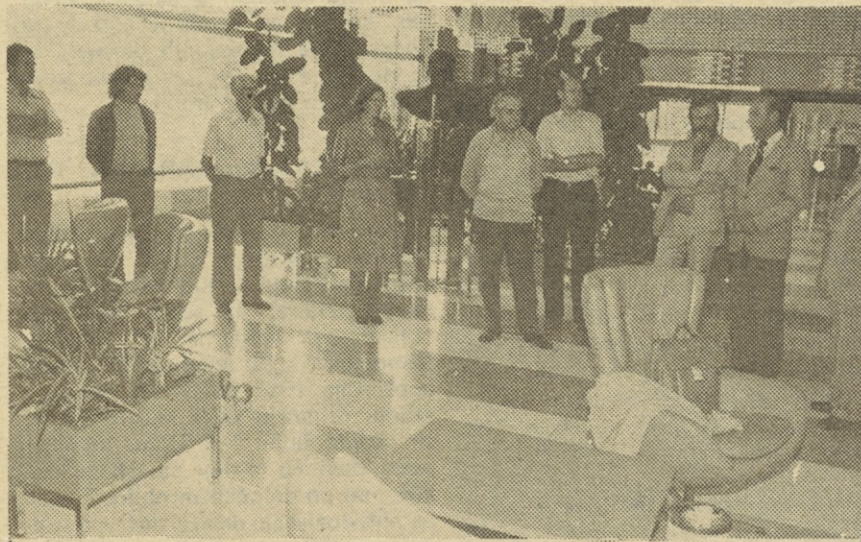
V želji, da bi seznanili bodoče so-delavce z obstoječimi programi in per-spektivnimi usmeritvami Iskre ter jim že v času študija omogočili praktično delo in razvijanje inovacijskih sposob-nosti smo organizirali klub inovator-jev, klub štipendistov, ki deluje v okvi-ru mladinske organizacije.

Končno se nam odpira še problem usklajevanja interesov delavcev Iskre

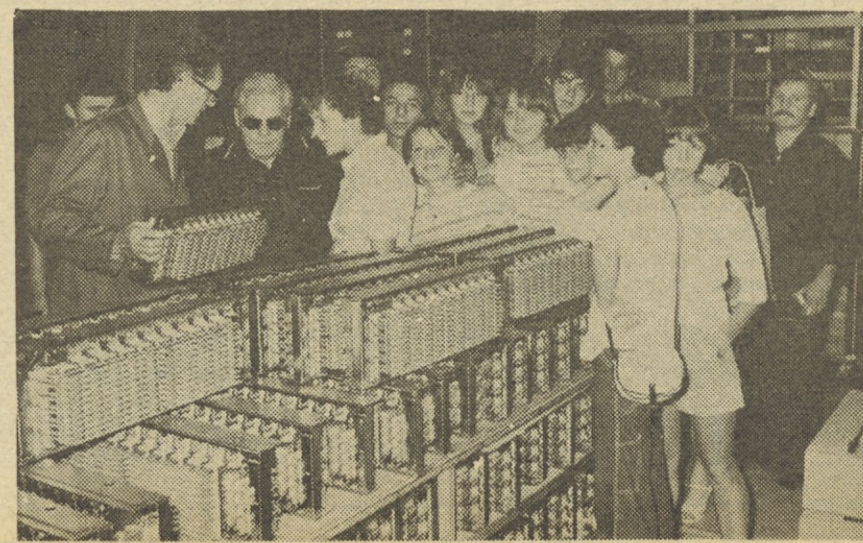
pri zagotavljanju družbenega standar-da v okviru družbeno-političnih skup-nosti (ambulante, vrtci, športni objek-ti, obrati družbene prehrane), kjer je lociranih več različnih TOZD ali DO Iskre. Ta problem pa bomo morali reševati z opredelitvijo skupnih kriteri-jev (sindikalne organizacije).

Zaradi usklajevanja dejavnosti čini-teljev kadrovske politike na vseh rav-nah združenega dela v SOZD Iskra zaradi usklajevanja, smo začeli tudi z izdelavo samoupravnega sporazuma o kadrovske politiki.

MAK

V ponedeljek, 20. septembra je bila odprta v avli Iskre PPC razstava slik in skulptur umetnikov Pera Mandiča iz Sanskega mosta, Jožeta Volariča Iskraša iz Kranja in njegove žene Zlate. Razstavo je odprl znani politični in kulturni delavec Ivan Kreft, ustanovitelj kiparske kolonije „Od Gubca do Lacka“ v Vidmu ob Ščavnici. V imenu Iskre je spregovoril član poslovodnega kolegija Boris Mužič. Otvoritve in sprejema se je udeležilo še več Iskrinih in drugih umetnikov. Več o razstavi na predzadnji strani. Razsta-va bo odprta do 7. septembra.

V Kranju se je mudila delegacija mladih iz pobratenega mesta La Ciotat, ki si je med drugim ogledala tudi proizvodnjo v naši TOZD ATC.

Varstvo pri delu sestavni del poslovnega sistema

NAŠA OKROGLA MIZA

Kot smo že poročali v prejšnji številki našega glasila, je 14. t. m. Koordinacijski odbor sindikata SOZD Iskra organiziral Okroglo mizo na temo „Varstvo pri delu in humanizacija dela.“

Iz zelo obširnega in zanimivega gradiva smo to pot pripravili prvi del naše okrogle mize, ki so se je udeležili predsednik KOS SOZD Iskra Janez Kern, ki je okroglo mizo tudi vodil, predsednik DS SOZD Iskra Otmar Zorn, član PKO SOZD Iskra Pavle Gantar, predsednik aktiva ZB SOZD Iskra Franc Križnar, vodja oddelka za družbene zadeve v kadrovski službi DO Iskra Elektromehanika Kranj Peter Polak, vodja službe za varstvo pri delu in družbeni standard v DO Iskra-Avtomatika Nova Gorica Jože Štrukelj, varnostni inženir v Iskra ISE Drago Tavčar, novinarka glasila Iskre Mara Ovsenik in odgovorni urednik glasila Dušan Željeznov.

„Sugestijo za okroglo mizo je dal pripravljati odbor za oblikovanje koordinacijskega odbora pri DS SOZD za varstvo pri delu. Razgovoru so prisostvovali predstavniki DPO SOZD, predstavniki poslovnega kolegija SOZD in člani pripravljalnega odbora za konstituiranje koordinacijskega odbora za varstvo pri delu DS SOZD Iskra. Namen razgovora je bil oceniti stanje varstva in humanizacije dela v naši veliki Iskri, obenem pa opredeliti naloge in prizadevanja, ki jih je treba v tej smeri opraviti. Gotovo ima tu vodilno vlogo sindikat. Zato se je tudi zavzel za to, da mnenja, ocene, pogle-di ter prizadevanja dobe svoj zapis v

glasilu, da bi tako vsi delavci Iskre bili s temi prizadevanji seznanjeni, saj smo rekli, da se morajo za varstvo pri delu in njegovo humanizacijo prizadevati vsi delavci 30 tisoččlanskega kolektiva“, je v uvodu povedal predsednik sindikata Janez Kern.

„Odločili smo se že, da to akcijo opravimo v avgustu, ker bodo DS delovnih organizacij na svojih avgustovskih sejah izvolili, oz. imenovali svoje predstavnike v samoupravni organ za varstvo pri delu, ki bo deloval kot koordinacijski odbor za varstvo pri delu pri DS SOZD Iskra. Preko glasila Iskra pa želimo širše uveljaviti mesto varstva in humanizacije dela v odnosu na širši družbenoekonomski in družbenopolitični položaj dela delavca v združenem delu,“ je nadaljeval Janez Kern in na kratko poročal o dosedanjih aktivnostih in dosežkih v zadnjem obdobju.

„V preteklih obdobjih“ je poudaril Kern, „če gledamo širše družbeno, smo se v naši socialistični družbi vse jasneje zavedali pomembnosti varstva pri delu, ob tem pa tudi tako imenovane humanizacije dela. Tudi v Iskri smo s posluhom in ustreznim čutom odgovornosti tej nalogi in prizadevanjem obravnavali ta vprašanja. Ne bi zdaj podrobneje obravnavali vključitve varstva pri delu v organizacijski sistem oz. v organigram naših DO. Menim pa, da z rezultati, ki smo jih

pričakovali in ki bi jih morali na tem področju dosegati, ne moremo biti zadovoljni. Seveda za to obstaja vrsta objektivnih razlogov. Takšna ocena tako v ožjem krogu družbeno-političnih organizacij, kot tudi na poslovnem kolegiju SOZD je bila tudi povod za razgovor v tej okrogli mizi. Podoben razgovor o varstvu pri delu v Iskri smo imeli 12. aprila letos, ko so sodelovali tudi strokovnjaki zunaj Iskre.

Potem, ko smo ugotovili dejstva, smo opredelili naloge, ki jih moramo v bližnji prihodnosti opraviti. Predvsem moramo ustvariti takšne razmere, da bo varstvo pri delu sestavni del poslovnega sistema Iskre.

V planih in programih ter drugih temeljnih aktih moramo uvrščati posebej področje varstva, mu zagotoviti ustrezno mesto.

Da bi realizirali vse naloge, smo se dogovorili, da bomo oblikovali ustrezni koordinacijski odbor pri delavskem svetu SOZD, v katerem naj bi bili po en predstavnik vsake delovne organizacije. Imenovali smo štiričlanski pripravljalni odbor, ki je že pripravil statusno opredelitev koordinacijskega odbora, določil njegove temeljne naloge, ki jih je treba v najbližji prihodnosti, pa tudi v srednjeročnem obdobju, razvoja na tem področju opraviti. Ta odbor je pripravil tudi organizacijsko shemo, za organizacijsko

Med razgovorom o varstvu pri delu.

lavca pri delu. Razumljivo pa je, da se je sama vsebina varstva pri delu z razvojem tehnologije in naših družbenih proizvodnih odnosov tudi spreminjala.

Po osvoboditvi smo na varstvo pri delu gledali bolj s higiensko-tehničnega vidika. Danes je varstvo pri delu zajelo položaj delavca pri delu, njegovo varno okolje, zadovoljstvo na delu in ob njem itd. Zato danes varstva pri delu ne moremo več smatrati samo kot ozko higiensko-tehnično varstvo, saj se zavedamo, da je pogojeno še z marsičem, tako z ustreznimi stanovanjskimi razmerami, urejenimi prevozi, otroškim varstvom in drugim.

VARSTVO – DEL GOSPODARJENJA

Drugi, pomembni vidik je varstvo delavca pri delu kot sestavni del gospodarjenja. Nezgode prinašajo velike materialne izdatke in kar je čisto še težje – tudi težke socialne posledice (družina lahko izgubi očeta, otroci očeta, žena moža itd.). V obdobju, ko v SOZD Iskra sestavljamo planske dokumente, morajo le-ti obvezno vsebovati tudi ureditev področja varstva pri delu. Menim, da ne bi smelo biti planskega dokumenta, v katerem ne bi bilo vsebovano tudi vprašanje varstva pri delu in sicer skupno z rešitvijo financiranja. Žal imamo še danes vrsto planskih dokumentov, kjer to področje je sploh ni omenjeno, zlasti pa seveda ni rešeno tudi po finančni plati.

Zdaj izvajamo tudi velike investicijske prijeme. Pripravljamo plane investicij. Po zakonu je obvezno, da morajo vsi investicijski načrti vsebovati varstvo pri delu. Iz vsega tega je razvidno, da družba daje temu področju pomemben poudarek. V samih delovnih organizacijah pa ga je treba seveda konkretno izvajati in realizirati. V proizvodnji SOZD Iskra tehnologija dela ni taka, da bi prinašala najrazličnejše povečane nevarnosti (razen nekaterih izjem). To je bolj izrazito npr. v železarstvu, lesni industriji itd., kar lahko presodimo tudi po številu nesreč.

V SOZD Iskra so tako poslovnosti organi kot družbenopolitične organizacije priznavale pomen varstva pri delu. Ne trdim, da je bilo to dovolj, vendar prisotno je bilo. Na nivoju SOZD koordinacije doslej nismo imeli. Zahteve za to so prišle od samih delovnih in temeljnih organizacij, saj je veliko problemov, ki jim je treba najti skupne osnove; zato je treba koordinacijski organ formirati na nivoju SOZD.

S formiranjem koordinacijskega odbora za varstvo pri delu pristojnost tega področja ne prevzema SOZD. Pristojnost za varstvo pri delu mora biti v temeljnih organizacijah, oziroma na nivoju delovnih organizacij, medtem ko gre na nivoju SOZD le za dogovarjanje na skupnih osnovah, ki so potrebne za ureditev posameznih problemov s tega področja.

HUMANIZACIJA VARSTVA PRI DELU

Pomembno je, da varstvo pri delu gledamo s širšega vidika. Življenje samo, prav tako pa tudi razvoj tehnologije zahteva, da se to področje humanizira. Moderne in sodobne tehnologije, kljub temu, da že vnaprej upoštevajo vrsto varstvenih ukrepov, vendar prinašajo nove nevarnosti, ki so morda hujše kot stare, klasične nevarnosti. Tu mislim na tekoče trake, saj po določenem obdobju dela na njih doživljajo delavci duševne strese in invalidnosti.

TUDI DOBRO POČUTJE

Čprav smo v Iskri za varstvo pri delu le že precej naredili v klasičnem

smislu, pa prav pri humanizaciji dela še lahko naredimo korak naprej.

Delavec naj se pri svojem delu čim bolje počuti. Zato moramo iskati možnosti za razporejanje delavcev z enega na drugo delo po določenem času (ko pri nekem delu postaja že „invalid“). Seveda to zahteva vrsto naporov, tudi v materialnem smislu. V Iskri bi na področju humanizacije dela lahko še veliko naredili, če bi se seveda angažirali vsi odgovorni dejavniki. Strinjam se s tem, da marsikje stvari niso še najbolj urejene, vendar bomo stanje s skupnimi močmi in dobro voljo lahko izboljšali.

Otmar Zorn:

Ko govorimo o humanizaciji dela, govorimo v veliki meri o odnosih med ljudmi. Primerjal bom Iskra in druge organizacije. Ugotavljam, da je odraz tega, kakšen je posameznikov odnos do dela, tudi odnos do ustvarjanja, kakšen sistem uveljavljamo in kakšna

Pavle Gantar.

je vsebina teh odnosov. Glede same humanizacije, bi lahko rekli, da imamo tudi pri nas takšne sredine, kjer delavec s svojim odnosom do dela in sodelavcev ne more prispevati vsega, kar bi lahko v primerjavi s tem, kar mu sistem samoupravljanja nudi. Veliko je takih ljudi, ki pridejo v Iskra tudi zaradi tega, ker v tej sredini, v teh odnosih vidijo možnosti napredovanja, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh razpravah bi torej zajeli tudi ta vidik, ki pa je vezan tudi na samoupravljanje. Ko bomo dosegli, da bodo odnosi med delavci, kreativnega ustvarjanja pa tudi velik sistem, ki jim zagotavlja socialno varnost. V taki sredini lahko vsak prispeva k napredku, tako Iskre same kot družbe kot celote. V teh raz

Delavci Kondenzatorjev prijetno praznovali svoj dan

Belokranjci so delovni in marljivi, hkrati pa veseli in znajo svoja praznovanja pripraviti zares prijetno in družabno. To so dokazali tudi v soboto, 18. avgusta, ko se je domala celotni delovni kolektiv DO Kondenzatorji zbral na hribu Smuk nad Semičem. Tudi številni družinski člani semiških delavcev so se zbrali tu, da bi praznovali dan-semiške Iskre, katerega so to pot praznovali že četrty zapored.

Ze zgodaj zjutraj so se v sončnem vremenu na Smuk začeli vzpenjati

Za prizadevnost je bila nagrajena tudi slepa sodelavka Marjanca Rauh.

Vrli semiški lovci so imeli vroč dan – spekli so na elektrificiranih ražnjih nad 70 odojkov in jagnet.

Varstvo pri delu ...

(Nadaljevanje z 2. strani)

„Problem je v tem, da ni edino merilo nesreča sama po sebi. Ugotavljamo, da nesreče pri delu v naši DO iz lanskega v letošnje leto izredno naraščajo. Zakaj? V toz Veliki zaganjalniki, kjer so delovni pogoji zelo slabi, je v letošnjem letu število nezgod zelo visoko. Izredno so nesreče porasle tudi v času poletnih mesecev. Pogoji dela, ki z aspekta varstva pri delu niso urejeni, saj investiramo tudi v novih delovnih prostorih še vedno premalo v klimatske naprave, v izboljšanje delovnega okolja itd., so slabi. V poletnih mesecih je v enem od teh prostorov temperatura poskočila kar na 32°. Ker se je to zgodilo še tik pred dopustom, smo imeli v enem mesecu 40 % vseh nesreč, kar se jih je zgodilo v vsem letu. Zato moramo na boljše urejanje, na boljše organizacijo varstva pri delu misliti že pri snovanju projektov, oziroma pri zastavljanju investicij. Tako je, na primer, tudi s projektom toz Veliki zaganjalniki. Služba varstva pri delu v tem projektu je prisotna že v samem začetku: od izgradnje delovnega prostora, pa do izbire delovnih priprav in posameznih avtomatskih obdelovalnih linij. Poleg nesreč pri delu pogosto prihaja do zdravstvenih okvar. Predvsem to velja za tekoče trakove, kjer je število invalidov precejšnje. Pogosto mora v takih primerih priti do spremembe delovnega mesta.

Prav nesreče in zdravstvene okvare

prvi praznovanci, večina po bližnjicah skozi vinograde peš, bolj oddaljeni z avtobusi, ali osebnimi avtomobili, a najbolj posrečeni sta bili družini kar na traktorjih. Povsod so v vetrcu veselo plapolale zastave in od lovske kočice na Smuku sem so doneli veseli zvoki domačih viž.

Začelo se je ob pol desetih, ko je udeležence praznovanja pozdravil predsednik konference OO sindikata DO Kondenzatorji Etbin Malnarič. Posebej je v kratkem nagovoru poudaril dosežene poslovne rezultate in naloge, ki čakajo delovni kolektiv v prihodnje, saj je znano, da tu niso nikdar zadovoljni z doseženim, pač pa stremijo k še boljšemu. Etbin Malnarič se je pomudil tudi pri delu sindikata in pri tem, kaj so doslej že uspeli in kaj bodo še skušali uresničiti za

NAGRAJENI OB DNEVU ISKRE SEMIČ

Lojzka Vajs, Dragica Zupančič, Anica Jakša, Cvetka Rom, Katica Tomc, Alojz Povše, Anica Malnarič, Milena Golobič, Hasan Begič, Marija Pečavar, Anton Jelenič, Sonja Per, Marija Pašič, Fanika Vidmar, Marija Staniša, Zdravko Mehelčič, Anton Štravs, Jože Poč, Ljuba Čas, Silvo Jakša, Jure Kobe, Marjanca Rauh.

Med praznovanci smo srečali tudi nekdanjega direktorja Kondenzatorjev, upokojenega Franca Koširja. Hkrati smo izvedeli, da je pred dnevi praznoval svoj 60. rojstni dan. Izrabljamo to priložnost in mu od srca zaželimo ob jubileju še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

dobro delavcev in zaključil svoje misli s povabilom k veselemu praznovanju. Slavje se je nadaljevalo s kulturnim programom na odru pred lovsko kočico. Najprej je sodelavka semiške Iskre Anica Krašnja na harmoniki zaigrala dve pesmi: Na oknu glej obrazek bled in Zlati časi in za svoje izva-

Priznanja so prejeli najboljši kovinarji iz semiških Kondenzatorjev, ki so se dobro odrezali na občinskem tekmovanju in jim želimo, da bi bili uspešni tudi na republiškem tekmovanju v začetku septembra.

Sodelavka Anica Krašnja je obogatila kulturni del programa s svojo harmoniko.

Vlečenje vrvi – priložnost za dokaz moči in spretnosti.

janje opravičeno požela navdušen aplavz poslušalcev.

Sledili sta recitaciji mladega delavca Mirka Kočvarja, Drečnikov Andrej govori in praktikantke Vladke Štruck, Družba, potem pa se je k mikrofону povzpela mladinka Darja Pečavar in ob spremljavi ansambla „Septimi“ dobro zapela dve znani popevki – Samo simpatija in Ljetu je mome kraj in z njima navdušila zlasti mlade praznovance.

V nadaljevanju je Anton Poč, predsednik OO sindikata TOZD Mehanski

Praktikantka Vladka Štruck je deklamirala pesem Družba.

deli in naprave podelil priznanja najboljšim kovinarjem semiške Iskre, ki so v tekmovanju kovinarjev črnomaljske občine dosegli odlične rezultate. Predsednik delavskega sveta DO Kondenzatorji Jože Cesar pa je nato podelil denarne nagrade 22 najbolj prizadevnim delavkam in delavcem.

S tem pa še ni bilo konec „službenega“ dela praznovanja. Zvrstile so se še štiri športno-zabavne točke. Najprej so se pomerili mladinci v petelinjem boju, nato so najbolj močni vlekli vrv, potem je sledila Igra za sedež in slednjič sestavljanje napisa iz lističev, vrženih stolpa s cerkvice. Vse te točke

Ne samo ob mizah, tudi po vsem Smuku so se praznovanci zbrali v skupinah in se družno povesečili.

so privabile številne gledalce, ki so bučno navijali za svoje epe, seveda pa so bili za najboljše na voljo tudi pokali, ki so jih zmagovalci zaslužili s svojimi zmagami.

Med tem so semiški lovci opravili dobro in naporno delo. Napekli so slastnih odojkov in jančkov, da je valjivo dišalo po vsem Smuku. Na „štantih“ so postregli z dobro belokranjsko kapljico, seveda pa ni manjkalo niti sloviti kramarjev, ki so tu

Mirko Kočvar je recitiral pesem Drečnikov Andrej govori.

postavili svoje stojnice in nudili vse najboljše in najlepše, za najnižje cene.

Razvilo se je veselo, tovariško vzdušje, v katerem znajo minevati takšna pristna slavlja v prelepi Beli

Darja Pečavar je ob spremljavi ansambla lepo zapela dve popularni popevki.

Krajini. Zares – na četrtem praznovanju dneva semiške Iskre je bilo prijetno in veselo, zares družabno, kot na pravem družinskem slavlju. In semiška Iskra družina tudi je, velika in marljiva delovna družina, ki zna delati, a se tudi povesečiti.

—J.C.—

Iz petelinjega boja – slabši nasprotnik je pač moral na tla.

Pripravila M. O. in D. Ž.

Smeri razvoja opremljanja z merilno in kontrolno opremo

Delo pri pripravi planov za naslednje srednjeročno obdobje 1981–1985 obvezuje tudi TOZD Tovarno merilnih naprav v Kranju, da analizira preteklo plansko obdobje in začrta smernice bodočega razvoja opremljanja z merilno in kontrolno opremo v Iskri Elektromehaniki. Rudolf Zorko, individualni poslovodni organ te temeljne organizacije, nam je odgovoril na nekaj vprašanj.

Kako ocenjujete preteklo srednjeročno obdobje?

„V preteklem srednjeročnem obdobju so se uresničile nekatere napovedi, ki smo jih predvidevali:

– merilna in kontrolna oprema postaja bistveni element sodobne proizvodnje,

– ta oprema je osnova za zajemanje podatkov, upravljanje proizvodnje in nadzorovanje procesov, torej opreme, ki osvobaja človeka monotoni utrujajočih operacij na določenih delovnih nalogah, hkrati pa zagotavlja primerno kvaliteto proizvodnje,

– s to vrsto opreme se proizvodnja približuje višji stopnji predelave oz. prestrukturiranja proizvodnje.“

Kakšne spremembe je prineslo preteklo obdobje v dejavnosti merilne in kontrolne opreme?

„V tehnološkem smislu pomeni preteklo obdobje tudi za merilno in kontrolno opremo veliko spremembo v sami zasnovi kot tudi načinu gradnje.

Poudariti moramo vedno večjo delitev dela na tem področju v svetu. Specializacija k določeni vrsti opreme pa omogoča izdelavo vrhunske opreme – z ustrezno ceno, kvaliteto in pogojno dobavo.

Tudi v Iskri Elektromehaniki se soočamo z vedno večjo potrebo po presoji o načinu nabave opreme: izdelati doma ali kupiti v tujini?

Veliko je argumentov, ki narekujejo izdelavo opreme doma. Toda širina proizvodnih programov zahteva ogromno znanja tako iz tehnologije instrumentacije kot tudi iz izdelavnega procesa, saj je koordinacija vseh aktivnosti za vsako posamezno nalogo obsežen skupen nalog. Med vzklajevanje aktivnosti sodi tudi problem nabave širokega asortimenta komponent – pretežno iz uvoza.“

Kako je z opremljenostjo z merilno in kontrolno opremo v Iskri Elektromehaniki?

„Ocenjujemo, da je kranjska Iskra bila še kar dobro opremljena z merilno in kontrolno opremo, vendar smo to področje malo zapostavili zlasti glede na obseg in vrsto današnje proizvodnje. Sicer pa gre do stvari naprej, vendar bi bili krivični do tiste proizvodnje in programov, ki trpijo zaradi nerealizirane testne tehnologije, če rečemo, da je stanje dobro.“

In kako v bodoče?

„Omeniti moram eno od tehnoloških pridobitev – mikroprocesov. Prav merilna tehnika je uspešno pridobila uporabo za doseg boljših ciljev tudi na samem delovnem mestu – pri delavcu.

Predvidevamo, da bomo uspeli s primerno povezavo kompleksnih znanj (informatike, fizike, elektronike, računalništva, strojništva ipd.) opremljena delovna mesta (sredstva za delo) bolj kompleksno. Z drugo besedo pomeni to združevanje operacij montaže in kontrole, ki naj bi se uveljavilo najprej tam, kjer so operacije najbolj utrujajoče in je število komandov veliko.

Drugi moment, ki je prisoten je, da se moramo s tradicijo in znanjem, ki je akumulirano v kolektivu in pri delavcih nujno osredotočiti na proizvodnjo sredstev za delo kot tržno dolgoročno usmeritve in specializacije dela. To spoznanje postaja sicer adut razvi-

tega sveta v tegobah energetske krize, onesnaženega okolja in tržnih nestabilnosti širokopotrošnega blaga. Vse več teoretičnega in praktičnega znanja se združuje v inženiringe oz. „sistemске hiše“ za realizacijo sredstev, s katerimi je možno ustvarjati oz. pridobivati nove dobrine.

Del dejavnosti TOZD Merilne naprave je tesno povezan z realizacijo merilne in kontrolne opreme za delovne procese v Iskri. Med drugim je to tudi dejavnost, ki je bistvena ob prodaji določenega programa (know how) na ključ npr. tovarna števec v Tuniziji.“

V kakšni smeri načrtujete nadaljnji razvoj te dejavnosti?

„V Iskri načrtujemo nadaljnji razvoj dejavnosti opremljanja z merilno in kontrolno opremo s še večjo učinkovitostjo. Z drugimi besedami to pomeni približati realizacijo testne tehnologije mestu, kjer so naloge in problemi. S primerno povezavo interesov bi se skušali odločiti o realizaciji provizorijev na licu mesta, o unifikaciji opreme in izdelavi, o nakupu druge itn.

Vzdrževanje opreme se je že razvilo po zgoraj navedenem konceptu. Distribuirane ekipe vzdrževanja po proizvodnih programih in TOZD zagotavljajo nemoten potek proizvodnje. Res je, da ta aktivnost v sistemskem smislu še ni popolnoma urejena, podana pa je zasnova za nadaljnji razvoj optimalne službe servisiranja opreme za celotno delovno organizacijo.“

Kaj torej prinašajo elementi bodočega razvoja na tem področju?

„Predvsem naslednje:

– močan prodor mikroročunalnikov s perifernimi enotami v kosovni in procesni industriji

– uvajanje robotov z delno sposobnostjo odločanja

– uporaba laserja in holografskih merilnih metod

– uvajanje instrumentov za obdelavo podatkov

– veliko večja uporaba računalniške opreme za: načrtovanje razvoja z računalnikom, načrtovanje proizvodnje računalnikov itd.“

Alojz Boc

Francoski mladinci v Iskri

14. avgusta so Iskre obiskali mladinci iz francoskega obmorskega La Ciotata, mesta, ki že dolgo vrsto let vzdržuje prijateljske stike z našim Kranjem. Med tritedenskimi počitnicami v Sloveniji so si ogledali številne zanimivosti in znamenitosti, med njimi Vrbo, Bled, Begunje, Postojnsko jamo, Predjamski grad, Dražgoše, bolnico Franjo in večje kranjske organizacije združenega dela. Iskra jih je najbolj navdušila. Zakaj?

Paule Nouvel, vodja skupine: „Presenečena sem nad vsem, kar sem tu pri vas videla, slišala in doživela. Po-

Osemintrideset let dela v Iskri

Pred kratkim so se sodelavci poslovili od dolgoletnega člana kolektiva Tovarne merilnih naprav v Iskri Elektromehaniki Pavleta Korenčana.

Kot ključavničar se je Pavle Korenčan zaposlil v bivši LGW že avgusta leta 1941. Po osvoboditvi je nadaljeval z delom v prototipni delavnici. Kasneje so ga premestili v montažo kinooddelka, kjer je ostal okrog 10 let. Potem je delal v vzdrževanju strojev, od leta 1964 pa je bil zaposlen v Tovarni merilnih naprav, v delavnici ogrodi in okrovov.

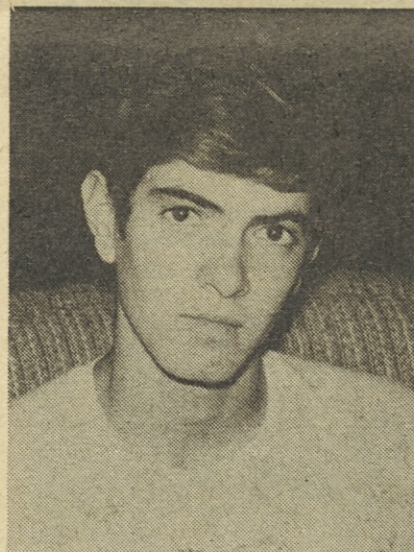
Bil je izkušen ključavničar. Izdeloval je ogrodja umerjevalnih miz za umerjanje števec električne energije in ostale merilne naprave za potrebe Iskre in izvoza. Izdelal je preko 60 okrovov takšnih umerjevalnih miz.

Zadnji dan svojega dela v Merilnih napravah, ko se je s težkim srcem poslovil od svojih dobrih sodelavcev in prijateljev in okolja, v katerem se je v teh dolgih letih trudil in boril za napredek našega kolektiva, mi je zaupal, da je bil z delom zelo zadovoljen. Zelo se je navezal na sodelavce. Od slej se bo v prostem času ukvarjal z vrtnarstvom. Doma ima sadni vrt, tudi vso zelenjavo pridelal doma, tako da mu ne bo dolgčas.

Vesel in ponosen je, da je bil član Iskre in nam želi še naprej tako uspešno poslovanje, tovarni Merilnih naprav pa še hitrejši razvoj merilne opreme. Sodelavci so se od Pavleta Korenčana res prisrčno poslovili in mu želijo še mnogo zdravih zadovoljnih let v zaslužnem poklju.

Alojz Boc

krajina se zelo razlikuje od naše, vse je v cvetju in zelenju. Vaši domovi in vrtovi okrog njih so urejeni in negovani. Kranj pa me preseneča s svojo industrijsko razvitostjo. Najgloblji vtis je name napravila Iskra. Ob vstopu v tovarno se kar nisem znašla v tako sodobno opremljenih proizvodnih prostorih s številnimi stroji in še številnejšimi spretnimi rokami zaposlenih. Pri nas ni v navadi, da bi bile žene zaposlene v tovrstni industrijski panogi, v Iskri pa so in to celo v večini. Res, prav prijetno sem presenečena.

Marcel Murat, dijak: Veliko sem že bral o Jugoslaviji, njeni geografiji in napredni politični ureditvi. Zato sem že dolgo želel поблиže spoznati vašo pokrajino in ljudi. Predvsem me preseneča nenaden prehod iz mesta na deželo, njuna povezava in prijaznost ljudi. Ugotavljam, da sta v vaši državi tako poljedelstvo kot tudi industrija zelo razvita. Pri vas ni razredov, ni tiste neenakosti med ljudmi, ki me v Franciji najbolj moti. Škoda, da nisem Slovenec! Če bi pa bil, bi sigurno delal v Iskri, kajti na strojništvo sem skoraj nor.“

Pavle Korenčan ob slovesu od svojih dolgoletnih sodelavcev.

Gospodarjenje TOZD TEL v prvem polletju

Pri pregledu poslovanja v TOZD TEL v prvem polletju lahko ugotovimo, da so delavci delali dobro, saj so izpolnili polletni plan s 101 %. Vrednostno se je proizvodnja povečala v primerjavi z istim obdobjem lani za 46 %. Tako povečanje vrednosti proizvodnje so dosegli ob 3 % povečanju števila zaposlenih.

Seveda tako visoko povečanje vrednosti proizvodnje ni samo posledica večje produktivnosti in boljšega dela, ampak tudi povečanja obračunskih cen v letu 1979 in drugačne sestave proizvodnega programa.

Doseganje norme v prvem polletju kaže, da so bile WS norme dosežene v poprečju 97,5 %, kar je glede na gospodarski plan za 5 % več, medtem, ko so bile Reta norme dosežene 140,5 odstotno, ali 9 % pod planom.

V prvem polletju je bilo za poprečno število zaposlenih 421 izplačanih 20.979.000 din BOD, kar znaša na zaposlenega 5.811 din NOD mesečno, oz. 3,8 % nad planiranim. To je posledica izboljšane kadrovske strukture in maksimalne 6 % stimulacije na OD.

Izvoz v prvem polletju je bil izpolnjen 35 %. Vzrok za nedoseganje je predvsem v precejšnjem zmanjšanju naročil iz Francije, ki so bila v planu močno zastopana. Največji delež izvoza v prvem polletju je predstavljala prodaja v Etiopijo, Irsko, Venezuelo, NDR, ZRN, SZ in Belgijo. Tudi pri uvozu niso dosegli plana (34 %), kar je seveda ugodno, saj znaša razmerje uvoz izvoz 1:1,7 v korist izvoza.

V TOZD TEL so plan čistega dohodka presegle za 13 %, kar ocenjujejo kot uspešno. Celotni prihodek je bil sicer pod planiranim, vendar so bila še nižja obračunana porabljena sredstva, manjše pa so bile tudi obveznosti iz dohodka.

Posebno pozornost so namenili delitvi dohodka v skladu z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana SRS za leto 1979. Ugotavljajo, da je rast dohodka počasnejša od rasti sredstev za OD in SSP.

Pri stroških ugotavljajo, da so presegli stroške samo pri štirih postavkah

Florence Kandjian, dijakinja: „Pri druženju se misli svojega sošolca dodala bi le še to, da si številne družine v La Ciotatu želijo povezave – dopisovanja in obiskov – s slovenskimi družinami. Upam, da nam bo uspelo vzpostaviti tudi tovrstno mednarodno prijateljstvo. Ne vem, kaj naj rečem o Iskri. Zame je bilo vse v tovarni tako novo, moderno, marsičesa sploh nisem razumela. Opazila sem, da je zaposlene veliko mlade delovne sile in že iz tega sklepam, da ima Iskra prihodnost.“

Eli Križnar

in to stroške ekonomske propagande 91 %, stroške neproizvodnih storitev drugih 72 %, stroške proizvodnih storitev drugih 63 % in druga vračila stroškov 58 %.

Zanimivo je, da pri stroških presežka umirjena rast porabljenih surovin, materiala in električne energije. Vzrok je seveda v nepredelanem materialu, ki je bil konec leta 1978 prikazan v zalozah materiala.

Celotnega prihodka so dosegli v višini 144.448.000 din, dohodka v višini 43.046.000 din, porabljena sredstva so dosegla višino 101.402.000 din, obveznosti iz dohodka 10.931.000 din tako, da je ostalo čistega dohodka 32.115.000 din. Po razporeditvi čistega dohodka je temeljna organizacija ustvarila poslovnega sklada (dobička) v višini 5.043.000 din.

Alojz Jug

Zofki Korošec v slovo

Globoko nas je pretresla vest, da je sredi neumornega dela omahnilo tvoje življenje. Vedno si bila vedrega obraza in nasmejana, pripravljena pomagati svojim sodelavcem. Vlivala si vedrino svoji delovni okolici na liniji statorja. Ne moremo se predstavljati, da te ni več med nami. Ko vidimo prazno delovno mesto, se z žalostjo zavedamo resnice. Bila si dobra in skrbna mati, zapustila si dva nepreskrbljena otroka in dobrega moža, ki bi te najbolj potrebovali.

Z žalostjo v srcu ugotavljamo usodnost prerano pretrgane niti tvojega življenja. Zofka, vedno se bomo spominjali nate.

Sodelavci TOZD ERO

TUDI HELENCA SI REŽE SVOJ KOS KRUHA

Minilo je leto dni, odkar je končala osnovno šolo Helene Puhar v Kranju. To je šola s prilagojenim programom pouka. Njeno zdravstveno stanje ji ni dalo možnosti, da bi se šolala v normalni šoli in se po končani osnovni šoli lahko izučila svojega poklica.

Ko je končala osnovno šolo Helene Puhar pa se je že postavilo vprašanje, kam sedaj glede na njeno zdravstveno stanje. Pri iskanju ustreznih zaposlitve pa so se pokazale prenekatere težave.

Z veliko mero razumevanja in sodelovanja s kadrovske službo v Elektromehaniki in vodstvom TOZD TSD pa se je tudi za našo Heleno našlo ustrezno delovno mesto v TOZD TSD – diuroplasti, na liniji raziglanja. Okolje, predvsem pa delavke, so jo takoj sprejele za svojo. Tudi vodstveni delavci so s pravilnim pristopom mnogo pripomogli, da se je Helenca hitro vključila v delovni proces.

Danes, po letu dni, pa je Helenca s svojim delom dokazala, da je enakoveren član naše družbe. Z lastnim osebnim dohodkom si reže svoj kos kruha.

Maks Perkovič

POPRAVEK

V 31. številki glasila Iskra z dne 18. avgusta 1979 sta se mi v članku „Prvi Iskrin računalnik za komunalno informacijski sistem“ vrinili dve napaki. Pravi naziv tega računalnika je namreč ISKRADATA C 18-20, veljal pa je 10 milijonov dinarjev in ne 10 milijonov dolarjev, kot smo pomotoma objavili. Prosimo bralce in TOZD Računalniki naj napakama oprostijo.

A. Boc

Zadovoljni s proizvodnjo in poslovanjem

„Če je večina izdelkov naše proizvodnje unikat in skoraj vsak izdelek namenjen drugemu naročniku in drugemu namenu, je delo strokovnjakov in proizvodnje zelo zahtevno“, mi je nekoč dejal direktor TOZD SEM Tone Polajnar. S tem stavkom je nekako ponazoril njihovo posebno dejavnost, ki šele v zadnjem času dobiva nekaj malega serijske proizvodnje. Prvo polletje so v tem kolektivu dobro zaključili in so po temeljiti javni razpravi polletni obračun že sprejeli na zborih delavcev.

Sicer pa se v TOZD Specialni elementi lahko kar pohvalijo. No, da ne bom pisal kar tako „na počez“, naj njihovo delo v prvem polletju letos ilustriram s številkami iz poslovnega poročila:

in kar trikrat večji od lanskega v tem času.

Novih delavcev so zaposlili manj, kot so predvideli in se je število zaposlenih dvignilo na 186 delavcev. Tako so načrt zaposlovanja v I. polletju dosegli z 98 %. Tudi produktivnost so nasproti lani dvignili za 14 % in tako ustvarili 20 % večjo realizacijo od le-te v lanskem prvem polletju.

Malo slabše je bilo z investicijami. Še vedno lahko le malo sredstev namenjajo za razširjeno reprodukcijo, ker pač primanjkuje sredstev. Tudi zaloge repromateriala in polizdelkov so žal narasle in bremenijo že tako pičila, obratna sredstva. Na tem področju bodo naredili več že v letošnjem drugem polletju in naslednje leto. V obratu v Kotnikovi so pridobili nekaj delovnega prostora, ki jim bo ob veliki stiski zelo koristil.

Tudi tehnološke in razvojne čaka polne roke dela v zadnjih letošnjih 6 mesecih. Pripravljajo več novih izdelkov, nekaj tudi zelo zahtevnih in stro-

pravi, da so naredili 13 % premalo keramičnih nosilcev.

Posledica se je pokazala tudi pri proizvodnji v TOZD Upori, ki so dosegli le 41 % letnega fizičnega obsega proizvodnje, v TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku pa 49 % letnih predvidevanj.

Sicer so si za leto postavili zelo optimistične programe, tako v Keramiki, kot tudi oba finalista. Tako so v TOZD Keramika sicer naredili 28 % več kot lani v istem obdobju, vendar so ostali daleč za postavljenimi cilji v I. polletju letos.

Vzroki so objektivni in subjektivni. Kolektiv se že dolga leta ubada s težavami, ker nima ustreznih, funkcionalnih proizvodnih prostorov. Ima zastarelo strojno opremo in temu ustrezno tehnologijo dela. Iz tega izhajajo slabi proizvodni rezultati, iz teh pa poslovnih. Ob tem prihaja do težav pri investicijah v novo opremo in načrtovanju novih proizvodnih prostorov. Tu bo treba še več solidarnostne pomoči delovne organizacije in Iskri, saj se bo kolektiv Keramike le na ta način lahko izkopal iz začaranega kroga.

Seveda pa ob vsem tem prihaja tudi do notranjih nesoglasij. Misli bi bo treba na ureditev teh. Tudi organizacija in učinkovitost dela nista najboljši. Manjka jim tudi kvalitativnih strokovnjakov, zlasti v razvoju in tehnologiji. Ti dve službi še nista opravili vsega, kar bi lahko in, če ne bosta, se bodo težave vlekle še naprej.

V pogovoru o tej temi mi je dejal direktor Področja za plan, analize in informatiko Otmar Zorn, da bo treba v najkrajšem času misliti na ureditev teh vprašanj, zlasti dohodkovnih odnosov, ki so sicer vzpostavljeni, a še ne dovolj razčiščeni.

Tako se kar naprej strokovni ljudje ubadajo z razčiščevanjem dohodkovnih povezav, premalo pa govorijo in delajo na področju proizvodnje, tehnologije, razvoja in predvsem ekonomike. Sicer pa se kaže pozitivni premik, zlasti v zadnjem času. Marsikaj bodo v kolektivu uredili sami, saj le oni lahko suvereno odločijo in ukrepajo. Nekdo tretji, od zunaj lahko le pomaga.

FY

Štipendisti o sebi in Iskri

V delovni organizaciji Industrija elementov si vse bolj prizadevajo pridobiti strokovnjake zlasti za deficitarne poklice. Taki poklici so kar po vrsti vsi kovinarski, čedalje bolj pa tudi strojna in elektro stroka na srednji in visokih šolah. Letos spomladi so naredili široko akcijo po osnovnih šolah, da bi se čimveč mladih odločilo za poklice, ki jih bo v določenem času potrebovala ta delovna organizacija.

Kaj mislijo o svojem poklicu, kaj o Iskri, kaj o skrbi Iskri zanje, so nam v nekaj stavkih povedali štipendisti, ki smo jih našli na delovnih mestih — na počitniški praksi.

ANDREJ BORŠTNAR, orodjar — 2. letnik: Zadovoljen sem z Iskro. Prav tu sem srečal vrsto novih in starejših dobrih strojev. Tako se da delati. Praksa mi veliko da. Sodelavci in mojster radi povedo, kar vprašam in tako sem nekako že član te naše orodjarske družine. Sicer pa je orodjar zelo lep poklic, ustvarjalen, natančen in veliko pomeni v sodobni tehniki.

Mislím, da Iskra zelo dobro skrbi za nas štipendiste. V naši delovni organizaciji smo pred kratkim ustanovili nekakšen klub štipendistov, ki bo deloval v okviru ZSMS. Tako združevanje se mi zdi potrebno, saj bomo tako rešili marsikatero vprašanje o štipendiranju. Poleg tega pa bomo z nekaterimi neobveznimi dejavnostmi obogatili svoje znanje o Iskri, o svojem poklicu in marsikaj pridobili tudi na kulturnem področju.

STANKA HRASTAR, elektromehanik — 2. letnik: Menim, da je nekakšno združevanje štipendistov potrebno, da bi skupno reševali, kar nas žuli. Saj imajo celo upokojenci svoje strokovno združevanje. Mi smo letos v Šentjernejju sredi počitnic ustanovili

tako združevanje in izvolili izmed nas najboljše v akcijski odbor. Upam, da bo s šolskim letom to akcijsko telo zaživelo in, da bomo naredili vse tisto, kar smo se obvezali na ustanovnem srečanju.

Sploh pa so taka srečanja dobra in pametna reč. Tako se bom spoznal z bodočimi delovnimi tovariši v delovni organizaciji in počasi bi lahko spoznali vse TOZD.

Kaj mislim o Iskri na sploh? Da je to dobra in močna organizacija in kar, ponosna sem, da sem član te velike družine, čeprav zaenkrat še bolj na robu. Metode dela so dobre, vsaj kar sem doživel na praksah. Sodelavke in sodelavci so prijazni, z razumevanjem pomagajo mlademu človeku kjer je treba. Morda, bi nam „ta višji“ lahko omogočili več dela na našem strokovnem področju in ne le na rutinskem, tovarniškem.

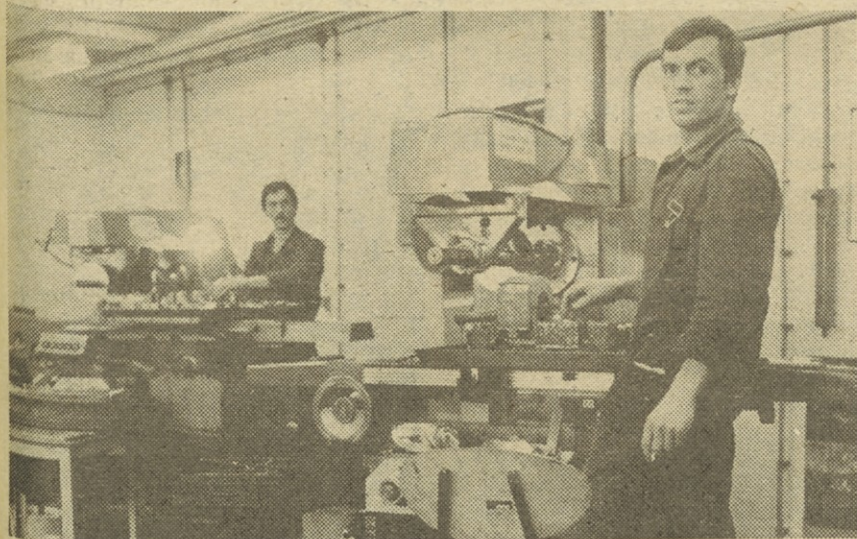
VINKO BOŽIČ, Fakulteta za elektroniko — 3. letnik: Mislim, da je prav, da imamo štipendisti svoje združevanje. Logično je, da študentje tudi sami odločajo o štipendijski politiki, štipendiranju, učenem oz. študijskem procesu. Vse te potrebe najbolj čutijo sami in o njih kot ljudje gotovo z zadovoljstvom razpravljajo in odločajo.

ISKRA je zame prva „firma“ s katero se srečujem, IEZE pa prva delovna organizacija, ki sem jo spoznal. Zato bi težko primerjal, vendar sem dobil o Iskri in IEZE odlične vtise. Predvsem me je iznenadila dobra organizacija.

Med prakso bi rad več videl in slišal s svojega specifičnega strokovnega področja. Na praksi sem namreč v Področju za kakovost in kljub zanimivemu delu sem malo slišal o svoji stroki. Lani je bilo bolj živahno, precej sem bil po TOZD in srečeval sem se z vrsto elementov in problematiko proizvodnje teh zanimivih izdelkov.

F. Kotar

F. Kotar

Pri obdelovalnih strojih v Specialnih elementih.

Celotni dohodek je sicer za 1 % pod predvidevanji, vendar za 28 % večji kot lani v istem času. Dohodek je za 5 % nad programom in 44 % večji od načrtovanega. Dohodek na delavca je znašal v prvih 6 mesecih 239.000 din in je 12 % nad predvidevanji ter 37 % večji od lanskega prvega dela leta.

Čisti dohodek so po predvidevanjih presegli v prvih letošnjih 6 mesecih za 7 % in je 51 % večji kot lani v enakem obdobju. Čisti dohodek so porabili za OD, za stanovanjsko gradnjo (23 % OD, za več kot lani v istem obdobju), za sklad skupne porabe, za rezervni sklad (44 % več kot lani) in za poslovni sklad, ki je 4 % večji od načrtovanega

kovnjaki se bodo morali zelo potruditi, da bodo pripravili vse, kar kolektiv od njih pričakuje. To delo je zaradi specifične proizvodnje za posamezne naročnike še bolj zahtevno in prav zaradi tega ni zlepa dovolj strojev in instrumentarija.

Tudi dolgoročno načrtujejo. Imajo pripravljen elaborat za gradnjo nove tovarne in se že dogovarjajo z banko. Upajo, da bodo konec septembra že dobili končna stališča o pridobivanju in združevanju sredstev za investicije. To jim pa ne gre najbolje od rok in že zdaj se bojijo običajnih zamud, na katere pa sami nimajo nobenega vpliva.

KF

Še vedno slabi poslovni rezultati

TOZD Keramika Vižmarje je proizvajalec keramičnih teles za nadaljnje porabnike — proizvajalce kondenzatorjev in uporov. Tako je ta tovarna ključni proizvajalec za temeljni organizaciji v Žužemberku in Šentjernejju. Prav zaradi tega ima ključno pozicijo za proizvodnjo, kjer dela prek 1700 zaposlenih. Ker je prihajalo lani in letošnje prvo polletje do izpadov in zastojev v proizvodnji keramike, sta tudi finalista slabše zaključila lansko leto in letošnje prvo polletje.

Že lani so v TOZD Keramika uvedli novo tehnologijo izdelkov: brezalkalno keramiko. Nova tehnologija je povzročila v začetku precej zastojev, kar je bilo ob načinu uvajanja razumljivo. Letos pa se nizko doseganje proizvodnje še vedno ponavlja. Seveda pa ob premajhni ponudbi Keramike oz. nedoseganju planskih obveznosti, trpi proizvodnja pri obeh finalistih, ki sta na proizvodni načrt TOZD Keramika navezala svoje letne programe.

V Keramiki pa ne gre in ne gre. Prvo polletje so zaključili tako, da so dosegli le 37 % letnega načrta, se

Počitniška hišica na Pokljuki

Sindikalna organizacija v TOZD SEM je postavila s sodelovanjem vseh članov kolektiva svojo počitniško hišico na Pokljuki, kot smo že pisali v našem glasilu. Letošnji dopust je njej preživel že vrsta delavcev s svojimi družinami. Pokljuka je bila zanje pravo odkritje. Čudoviti sončni vzhoji, sprehodi po pravljicnih poključkih gozdovih, mir, borovnice, maline in gobe, so dopuste naredili še lepše.

Ker so zaposleni skoraj izključno Ljubljanci, je seveda tako dopustovanje naredilo še večji vtis. Iz ljubljanske asfaltne džungle in smradu priti v planinski mir je res pravi šok — seveda šok sreče. Vsi, ki so letovali na Pokljuki, pravijo, da se bodo še radi vračali v ta svet samote, prvobitnosti in pristnega stika z naravo, ki je ostala vsaj v tem koncu še neokrnjena.

Tik pred dopusti so v hišici priklopili elektriko in vodo in tako je konfort popoln, čeprav sredi najbolj naravnih sredin. Hiša ima dva kompletna „apartmana“ prenočišča za dve štiričlanske družine, dve kuhinji, lepo teraso, balkon, dnevni prostor in majhen raven prostor za žoganje, ali druge enostavnejše športne dejavnosti. Bliz-

nji skrivnostni gozd, ki v hišico dobesedno sili skozi okna pa je najbrž največ, kar lahko človek, ki ima rad mir, najde.

Veliko bo vredna ta postojanka tudi pozimi. Bližnja smučišča in žičnice, kar ponujajo zimske radosti. Poleg tega je blizu tudi hotel, na drugi strani pa penzion, kjer lahko človek naroči hrano, če ravno noče sam kuhati, ali pa gre zvečer na zabavo, če mu je preveč samote.

Tudi cena je dosegljiva za vsakogar. Dogovorili so se, da bo prispeval vsakdo po 20 din dnevno na osebo in plačal takso. Seveda pa si hrano oskrbi sam.

Predsednica sindikata Ema Debeljakova je povedala, da je bilo v času dopustov mnogo več kandidatov, kot je v hišici prostora. Tako je SEMOV DOM, kakor so hiši dali ime, zaseden že zdaj tja do pozne jeseni.

Predsednica pravi, da je bilo za morje slabše organizirano. Vsak si je pomagal, kot je vedel in znal. Vendar sindikat razpravlja o predlogu, da bi kupili vsaj eno počitniško prikolico in jo morda že drugo leto postavili kje ob morju. Tako bodo sodelavcem res nudili vse najlepše: hribe in morje.

F. Kotar

F. Kotar

Proizvodnja keramičnih teles.

ISKRA — Institut za kakovost in metrologijo
LJUBLJANA, Tržaška c. 2

Komisija za delovna razmerja objavlja dela oz. naloge

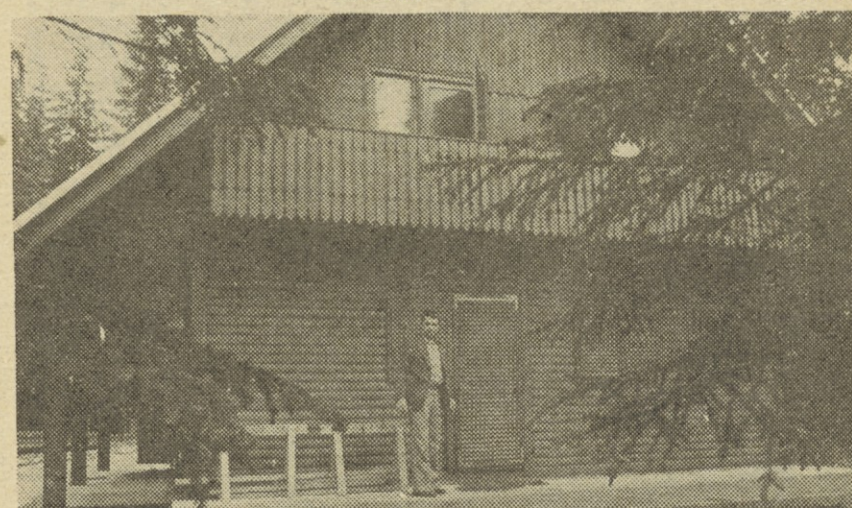
RAČUNOVODJE

Pogoji:

- višja ekonomska šola in 3 leta delovnih izkušenj ali
- srednja ekonomska šola in 5 let delovnih izkušenj.

Poskusno delo 3 mesece.

Pismene prijave z dokazili sprejema 15 dni po objavi: ISKRA — Institut za kakovost in metrologijo, Tržaška c. 2, LJUBLJANA.

Dom TOZD SEM na Pokljuki.

Uspela obiska v Tolminu in Bovcu

Pred nekaj dnevi je bila na obisku v tovarni AET Tolmin in v tovarni vžigalnih tuljav v Bovcu delegacija koordinacijskega sveta ZSMS Iskre Avtoelektrike Nova Gorica. Delegacijo je vodil sekretar mladih v Avtoelektriki Simon Bratuž, spremljala pa sta ga tudi predsednik mladih v tovarni generatorjev in elektronike Boris Jerič in predsednik OO ZSMS v TOZD Inštitut za Avtoelektriko Vilijen Ortar.

Namen obiska je bil predvsem pregled delovanja OO v Tolminu in Bovcu, s posebnim poudarkom na njihovo organizacijo ter na preteklo in bodoče delo.

V tolminski tovarni je sprejel delegacijo predsednik mladih Marjan s sodelavci. Sledili so skupni razgovori, predsednik pa je podal tudi poročilo o dosedanjem delu, nastanek in razvoj OO in smernice nadaljnjega dela po njihovem lastnem programu. Tu naj omenimo tesno sodelovanje s OK Tolmin, udeležbo njihovega člana na MDA v Črni Gori in Veliki plani, v sklopu z OK Tolmin so sodelovali pri akciji „Posočje“, njihova TOZD je mentor graničarjem, izvedli bodo razna predavanja za osveščanje mladega človeka, da se bo boril za izboljšanje družbeno-ekonomskih odnosov ter samoupravnega in socialnega položaja.

organih in sploh na samem področju samoupravljanja.

Čeprav je njihova OO novo ustanovljena, je delegacija iz pogovorov zaznala, da je ta mlada OO uspešno prebrodila že številne težave in da je njihova načrtana pot povsem pravilna.

Po uradnem delu sestanka so mladi poklepetali še o kadrovskih problemih, o problematiki prevoza na delo in razkropljenosti mladih članov kolektiva po celi Tolminski, o zabavi na Tolminskem in o življenju mladih nasploh.

Delegacija iz Nove Gorice si je z velikim zanimanjem ogledala tudi proizvodne prostore in nove prostore delavske restavracije, kjer so pravzaprav

DAN GRANIČARJEV - PRAZNIK NAS VSEH

Da, to je bil res praznik. Skupno z vojaki iz obmejne karavle Lokvice na Krasu smo ga praznovali tudi mi, saj smo jih ta dan obiskali ne samo zaradi praznika, pač pa tudi zaradi izredno tesnih vezi, ki so vzpostavljene med to karavlo in Iskre – Avtoelektriko. Poleg mladih iz naše delovne organizacije je bil na obisku tudi pomočnik glavnega direktorja Zvonko Repič, predsednik konference OOS Zmago Lasič, vodja splošno kadrovskega

Major Branko Bišup.

področja Pavel Mermolja in sekretar OO ZK tovarne velikih zaganjalnikov Silvo Spačal.

Po prisrčnem sprejemu in pozdravu je najprej spregovoril njihov vodnik in poudaril velik pomen tako tesnega in prisrčnega sodelovanja. V imenu vseh članov kolektiva Iskre Avtoelektrike pa je spregovoril predsednik mladih Valter Bensa.

Našega skupnega praznovanja sta se udeležila tudi komandant major Branko Bišup in kapetan Marjan Rihtar iz komande v Zagrebu. Major Branko je za bralce našega časopisa takole ocenil to edinstveno sodelovanje:

„Izredno vesel sem in zadovoljen, ko takole opazujem to prisrčno sodelovanje in krepitev bratstva in enotnosti. Moram priznati, da je to sodelovanje lahko za vzgled marsikomu, saj se to nadaljuje že zelo dolgo, z bogato tradicijo. Prepričan sem, da bo tudi v naprej še posebno zato, ker so ti vaši uniformirani prijatelji najboljša edinica, lahko jim rečemo Jugoslavija v malem. Nikakor nas ne smejo združevati določeni datumi, le prazniki, to sodelovanje mora biti stalno, na vseh področjih kjer nas vežejo skupni interesi. To se je do sedaj že pokazalo, zato odhajam toliko bolj zadovoljen in navdušen nad vami iz Iskre, nad prebivalci teh krajev, nad postajo milice in nad vsemi, s katerimi moji fantje sodelujejo.“

V nadaljevanju nepozabnega popoldneva se je osem ekip pomerilo v zanimivem kvizu, ki je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu so morali po trije tekmovalci iz vsake ekipe odgovoriti na vprašanje iz zgodovine našega vojnega letalstva, drugi del pa je imel naslov Tito – partija – revolucija.

Tekmovalci so pokazali doberšno mero znanja, zmagovalci pa so bili seveda vojaki. S tem seveda niso osvojili le lične plakete, po mojem mnenju bo vmes tudi kakšen dan „nagradnega“... Tu moramo vsekakor omeniti tudi bogat kulturni spored, ki so ga izvedli mladi iz Avtoelektrike, Park hotela, Opatjega sela in vojaki.

Mladinka iz Avtoelektrike in vojak sta vodila tekmovanje.

Po „uradnem“ delu nas je še dolgo zabaval vojak – harmonikar, kuharji pa so nas pogostili z odličnim pasuljem. Razšli smo se z željo njihovega komandanta – majorja, naj bi bila taka srečanja stalna oblika sodelovanja, saj vežejo mlade skupni interesi.

Marko Rakušček

Mladi iz Avtoelektrike med reševanjem naloge.

INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO, LJUBLJANA

Komunisti v TOZD ELA

Kadar nanese beseda TOZD ELA novomeško TOZD delovne organizacije Iskra-Avtomatika, največkrat spregovorimo o lokacijskih težavah, ki jo spremljajo pri izvajanju proizvodnega programa. Zato se v njej dobro zavedajo, kako pomembno je v takšnem položaju vsklajeno delovanje družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter prenašanje informacij in odločitev v bazo in nazaj. Zavedajo se, da so delavci neposredni nosilci odločanja in od tod izhaja tudi enotno delovanje zveze komunistov, sindikata in mladine v tej temeljni organizaciji.

Franc Plut, sekretar OOK je v razgovoru orisal bistvene naloge članov njihove osnovne organizacije takole:

„Komunisti naše osnovne organizacije aktivno sodelujejo pri razvoju in utrjevanju samoupravnih odnosov in delegatskega sistema. Osnovna naloga komunistov je, da so gonilna sila in, da odgovarjajo za delo samoupravnih organov in delegacij. In to nalogo v glavnem komunisti uspešno opravljajo, kar izhaja iz dobre informiranosti članov ZK prek rednih mesečnih sestankov.“

Ena izmed bistvenih nalog je tudi aktivno spremljanje dela in delovnih odnosov v temeljni organizaciji. Osnovna organizacija redno spremlja uspešnost poslovanja TOZD in medsebojne odnose. Izdelane so bile konkretne analize kriznih področij dela v TOZD in konkretni program odprave problema z rokom in odgovornimi nosilci.

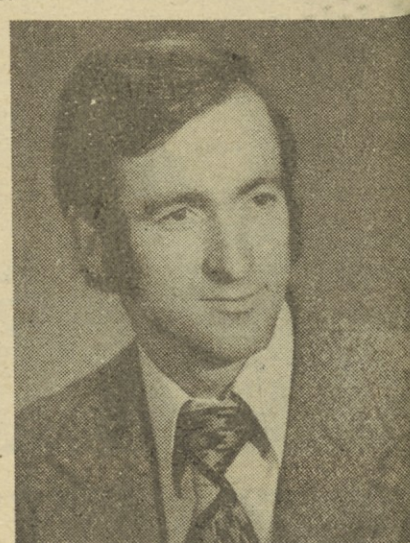
To je stalna naloga, ki se uspešno razvija. Kljub temu pa še vedno ne pride do konkretne rešitve problema, kar gre po ugotovitvi zadnje analize pregleda stanja v OOK na račun neodgovornega odnosa posameznih zadolženih delavcev, tudi komunistov. Zato bo po detajlni analizi, ki jo mora pripraviti sekretariat OOK, na sestanku v avgustu prišlo do ugotavljanja odgovornosti posameznikov. Posledica takšnega načina delovanja, oz. obravnavanja problematike so opazni premiki k izboljšanju.

OOK se aktivno vključuje tudi v politiko kadrovanja. To je zlasti prisotno v zadnjem času, ko ni več nobene premika na kadrovskem področju, ne da bi ga prej ne analizirali na OOK. Pomembnost tega je še toliko večja, ker poudarjamo predvsem delovne sposobnosti posameznih delavcev.

Ena izmed nalog, ki jih do sedaj nismo aktivno uresničevali je ideološko usposabljanje in izobraževanje članov OOK. Srednjo politično šolo pri CK ZKS je obiskoval do sedaj samo en član, v ostale oblike izobraževanja pa se nismo vključevali. Trenutno pa načrtujemo obiskovanje seminarja za člane ZK, ki so bili sprejeti v osnovno organizacijo v 1978. letu in za člane-kandidate, ki naj bi bili še sprejeti.

V izobraževanje na tem področju bodo vključeni tudi kandidati za člane sekretariata in kandidati za sekretarja OOK. Seminar za delegate samoupravnih organov in delegacij SIS pa je obiskovalo 14 članov.

Prav tako je v teku tudi ugotavljanje večjih kršitev odgovornosti delavcev. Do sedaj smo na osnovni organi-

zaciji obravnavali štiri primere, do katerih je osnovna organizacija sprejela stališče, ki je prispevalo k rešitvi problemov.

Poleg teh, bistvenih nalog OOK deluje še na naslednjih področjih:

– rekreacijska in kulturna dejavnost – vključevanje v dejavnosti LO in DSZ

– analiziranje rezultatov poslovanja

– obravnavanje vseh problemov, ki se pojavljajo na različnih področjih dela in življenja v TOZD.

Tudi povečanje števila članstva za 16, kolikor smo jih sprejeli lansko leto v OOK, potrjuje pravilnost našega delovanja. Sedaj smo v ponovni fazi evidentiranja, v katero aktivno vključujemo tudi sindikat in mladino.

Kljub takšnemu delu OOK je v TOZD še veliko odprtih vprašanj in problemov, ki jih nismo uspeli rešiti, ali pa nismo poskrbeli za njihovo dokončno rešitev.

Sedaj rešujemo na primer:

– proizvodnjo spajkal
– elektrospojne elemente
– vprašanje zaloga
– funkcijo pretoka materiala skladišče – proizvodnja in nazaj.

Vse sile moramo pri reševanju omenjene problematike vložiti v to, da se ne bomo pri izvajanju sprejetih programov neodgovorno obnašali, kar se je v preteklosti pogostokrat pojavljalo. Prav iz teh razlogov poskušamo doseči široko stopnjo informiranosti na vseh ravneh v TOZD in posredujemo sklepe in stališča osnovne organizacije tako sindikatu, mladini, kot vsem samoupravnim organom.

Š.D.

OBVESTILO

Prireditveni odbor proslave dneva Iskre in dneva borca sporoča, da je ostalo na zalogi še nekaj darilnih paketov, katere delavci Iskre lahko dobijo po naslednjih znižanih cenah:

– skleda z žlico 60 dinarjev
– vrečka 20 dinarjev
– značka 10 dinarjev

Naročila in vplačila za celoten paket ali posamezne dele naj delavci preko svojih osnovnih organizacij sindikata posredujejo na naslov: Iskra-Industrija za avtomatiko, Ljubljana, Savska c. 3 (enako kot za prijave na proslavo). Za naročila nad 100 komadov priznamo 5 % provizije

Z obiska delegacije mladih v TOZD AET.

Med razgovori mladih v TOZD VT v Bovcu.

Na teh predavanjih bodo seznanili vse mlade o vlogi ZSMS, o sodelovanju z LO in družbeno samozaščito. Predsednik je še povedal, da je v njihovi TOZD 105 mladink in mladincev, in da imajo svoj izvršni odbor, ki šteje osem članov.

Delegacijo iz Nove Gorice so zanimala razna vprašanja. Tako je Vilijen vprašal, kakšno je sodelovanje s Krajevno skupnostjo in mladino Tolmina ter njihove skupne akcije. Prav tako ga je zanimalo vsklajeno delo in sodelovanje z ostalimi DPO v TOZD. V pogovoru so se dotaknili tudi vloge mladih v proizvodnji, v samoupravnih

še videli, da je ta kolektiv sestavljen v glavnem iz mladih prebivalcev tolminske občine.

Podobno kot v Tolminu je bilo tudi v tovarni vžigalnih tuljav v Bovcu. Po prisrčnem sprejemu jim je predsednik Boris podal obširno poročilo o dosedanjem delu, o njihovih nadaljnjih načrtih in sodelovanju s koordinacijskim svetom Avtoelektrike. Pogovor se je dokaj živahno nadaljeval še dolgo, kar priča, da so taki in podobni obiski zaželeni in izredno dobrodošli, saj ni njihov namen zgolj „uradni“, več pomeni medsebojno spoznavanje in krepitev vezi prijateljstva. M.R.

V kulturnem programu so sodelovali tudi vojaki.

Razstava umetniških del v avli Iskre

V ponedeljek, 20. avgusta je bila odprta razstava skulptur in slik Iskraša Jožeta Volariča, njegove žene Zlate Volarič in njunega kolega Pera Mandiča iz Sanskega mosta. Razstava je živ prikaz treh delovnih ljudi, ki so samorastniško upodobili sredino v kateri živijo in v obliko prelili doživljanje sodobnega sveta in njegovih detajlov.

Na otvoritveni slovesnosti je pozdravil goste — umetnike član poslovodnega kolegija Boris Mužič v imenu Iskre. Zelo lepo pa je očrtal like raz-

stavljaljočih umetnikov Ivan Kreft v otvoritvenem govoru:

Tovariši in tovarišice! Dovolite, da spregovorim na kratko iz družbenega vidika o ustvarjalnosti takšnih umetnikov, kot so Pero Mandič, Zlata in Jože Volarič.

Naša socialistična samoupravna družba ne samo želi, temveč tudi omogoča, da se iz vrst delovnih ljudi dvigajo tudi izvorni kulturni delavci, kar je bilo v fevdalni in kapitalistični preteklosti skoraj nemogoče. Takrat

je bila umetnost privilegij izkoriščevalcev in zatiralcev.

Pred nami so slike in skulpture umetnikov, ki jim umetniško ustvarjanje ni poklic, pač pa ljubiteljstvo, ki ga gojijo v svoje lastno zadovoljstvo in zadovoljstvo družbe, saj opravijo najprej delo ob stroju ali na šolskem odru in šele potem sežejo po čopiču, dletu ali varilnem orodju.

Pero Mandič iz Sanskega mosta še vedno dela ob stroju, čeprav se je v širšem svetu že uveljavil kot pomemben slikar samorastnik. Prav tako nista zapustila svojega šolskega odra in ga tudi ne nameravata slaviška Zlata Volarič, ki nadebudno obeta, da bo svoje ljubiteljstvo do slikarstva razširila še na pisateljstvo in bo tako ob svojem rednem delu bogatila kar z dvema ljubiteljskima dejavnostima našo kulturo. Zvest pa je ostal tako poklicnemu kot ljubiteljskemu delu tudi Jože Volarič, saj ga njegovi dosedanji uspehi k temu zavezujejo.

Kot laik, vendar ljubitelj likovne umetnosti, predvsem kiparske, bi rad nekaj več spregovoril o Volarju. Z Volaričevimi deli se že delj časa srečujemo na razstavah kiparskega tabora Od Gubca do Lacka v Vidmu ob Ščavnici.

Malo je poklicnih umetnikov, še manj pa samorastnikov, ki bi se v nekaj letih tako zelo uveljavili, kot se je Jože Volarič.

Ko smo leta 1976 priredili prvo razstavo njegovih del v Vidmu ob Ščavnici, smo morali rok njenega trajanja celo podaljšati. Ob sami otvoritvi si jo je ogledalo več kot tisoč ljubiteljev umetnosti, po podaljšanju pa še enkrat toliko. Razstava je bila v prejemnem prostoru, vendar so obiskovalci potrpežljivo čakali, da pridejo na vrsto. Vsi so želeli v znak priznanja stisniti razstavljalcu roko in kaj vpisati v spominsko knjigo. Oči skoraj vseh pa so se ustavile na Volaričevi maketi: sedež koroškega vojvode. Ta vojvoda je bil sicer nemškega rodu, moral pa je koroške kmete v slovenščini prositi, da bi smel sedeti na knežji sedež na Gosposvetskem polju.

Jože Volarič sodi torej med takšne samorastnike, ki ustvarjajo in uresničujejo zamisli, ki so skupne našemu ljudstvu, zna jih oblikovati tako, da

ANTIKA — ELEKTRONIKA

Ivan Razboršek bo od 3. do 8. septembra razstavljal na Laborah

V avli Telekomunikacij na Laborah bo 3. septembra 1979 ob 13.30 uri otvoritev razstave s tematiko ANTIKA — ELEKTRONIKA, ki jo je pripravil Ivan Razboršek iz Ljubljane.

Avtor v svojem prostem času že 35 let sistematično zbira, ureja in proučuje narodno in folklorno bogastvo Slovenije, ostalih jugoslovanskih narodov in sveta — pri tem mu veliko pomaga žena Marija.

Najbolj ga privlači ljudski ornament, tako element kot motiv, ustvarja pa tudi lastne kompozicije, ki jih riše na papir, steklo, keramiko, platno, les in kovino (emajl) v različnih tehnikah. Grafično oblikuje ornamentalne motive v fotogram tehniki.

S svojim potrpežljivim iskanjem je doslej zbral okrog 6.000 ornamentalnih elementov in motivov slovenskih ljudskih ornamentov. Zbrano gradivo namerava objaviti v knjigi.

Na njegovo pobudo je bilo leta 1975 osnovano likovno društvo Iskre, izvoljen je bil tudi za prvega predsednika. Od sindikalnega odbora ZP Iskra je leta 1976 dobil priznanje za dolgoletno uspešno delo na likovnem področju.

Svoje izdelke je razstavljal v Jugoslaviji na 19 samostojnih in 15 skupinskih razstavah in na 5 razstavah v Evropi in v Tokiu. Junija 1974 je postal član Društva Exlibris Slovenie. Redno je zaposlen v Iskri Commerce — TOZD Marketing. Alojz Boc

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage mame in stare mame

MARIJA ANŽLOVAR

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD ATC in TOZD Vzdrževanje za podarjeno cvetje, denarno pomoč, izrečena sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti

hčerka Marija Medved in ostali.

Jože Volarič je monumentalen v svojih skulpturah.

govorijo same zase, da ne potrebujejo nobenega razlagalca. Ustvarjalna moč te vrste pa ni dana vsakomur. Zmorejo jo predvsem izvorni kiparji iz ljudstva — takšen pa je Jože Volarič.

Ko mu k uspehu čestitam, naj mi bo dovoljeno, da poudarim tudi hiter napredek, ki ga je v slikarstvu dosegla Zlata Volarič. Njena dela odlikujejo motivi iz življenja ljudi, predvsem kmečkih ljudi, ki iz veka v vek vse do

danes vdano opravljajo vsakdanje težko delo, ne da bi se ga naveličali. Njihova ljubezen do dela in humanost je našla odsev tudi v Zlatinih delih.

Pozdraviti moramo, da se je na tej razstavi predstavil s svojimi deli tudi gost iz druge republike, sedaj zvestovno znani samorastnik Pero Mandič, čigar dela so razstavljena v tolikih naših in zamejskih galerijah. KF

ČASOPISNE NOVICE

Zagrebski Privredni vjesnik je objavil vest o kupoprodaji računalniške opreme, ki jo izdeluje Iskra skupno z ameriškim podjetjem CDC. Opremo je kupila ljubljanska Metalka, sestavlja pa jo računalnik Cyber 720.

Sarajevsko Oslobođenje je obravnavalo servisne storitve v industrijskem mestu Zenici. Pri tem so se pozanimali v servisnih delavnicah, kako je s storitvami v teh poletnih mesecih. V servisu Iskre so jim povedali, da v letnem času popravlja gospodinjske aparate en sam tehnik, čeprav ima izdelek Iskre skoraj vsako gospodinjstvo. V Iskri so povedali, da ne utegnejo priti na dom po pokvarjeni mešalnik, za zdaj sploh ne popravljajo aparatov na domu. Če pa aparat stranka prinese v delavnico, ga takoj popravijo.

V Radljah ob Dravi so pred kratkim vključili v javni telefonski promet novo telefonsko vozliščno centralo. Centrala ima 400 priključkov, naložba pa je veljala 12 milijonov dinarjev. Kdo je izdelal centralo, ljubljansko Delo ne poroča.

Revija Stop je objavila fotografijo Lojzke Topliške in Marjance Resetič iz Iskrine tovarne v Lipnici, ki sta uspešno sodelovali na prireditvi „Iskra poje“.

Iskra v Sežani je pred kratkim izročila kupcu svojo 2.000. ojačevalno napravo. Dogodek je zabeležil Gospodarski vestnik, hkrati pa orisal tudi razvoj elektroakustične dejavnosti v sežanskem TOZD.

Delegati občinske raziskovalne skupnosti so v minulem mesecu potrdili predlog o podelitvi priznanj „Inovator leta“ sedmim novatorjem iz kranjskih organizacij združenega dela. Priznanja prve stopnje dobi iz Iskre Stanislav Poljanc, ki dela v tehničnem razvoju avtomatskih telefonskih central. Priznanje prejme za izvršno inovacijo pri računalniški opremi mednarodne tranzitne telefonske centrale v Moskvi.

Tovarna radijskih sprejemnikov Iskra iz Sežane je pripravila v bližnji Lipici strokovno posvetovanje, v katerem je sodelovalo 60 predstavnikov največjih predelovalnih delovnih organizacij pri nas. Posvetovanje izhaja iz evropskega združenja orodjarjev, ki imajo običajno enkrat na leto v vsaki državi strokovni posvet o možnostih za izboljšanje kakovosti materialov. Vest so posredovale Primorske novice.

Tudi beograjska Ekonomska politika je zabeležila nakup računalniške opreme iz proizvodnje Iskre za ljubljansko Metalko.

Komisija za kulturno delovanje pri sindikalni konferenci Iskre Elektromehanike v Kranju je izdala na pobudo literarne skupine zbornik Naša izpoved. Literarna skupina kranjske Iskre ima že nekaj tradicije, je dobro organizirana in se je že močno uveljavila na Gorenjskem. Lani je izdala zbornik Globoko v nas skupaj s slikarji in fotoamaterji.

Jugoslovanski proizvajalci aparatov za gospodinjstvo in akustiko poslujejo v zadnjih letih v zelo neugodnih ekonomskih pogojih. Nekateri prikazujejo stalne izgube, večina pa dela na meji rentabilnosti. Cene aparatov so mirovale leto dni in pol, med tem pa so porastle cene surovin in reprodukcijskega materiala, transportnih in drugih storitev, energije itd. Porastle so zakonske in druge obveznosti, porastli so tudi osebni dohodki. Izvoz aparatov je vsako leto večji, letos bo to povečanje 15 %, dohodek od izvoza pa je vsako leto manjši. Nobena tajnost ni, da domači porabniki z nakupom aparatov delno krijejo stroške izvoza, kar je povsem običajna praksa skoraj v vseh državah sveta. Zvezni zavod za cene je v začetku leta odobril za to panogo v poprečju 7,1 % višje cene, za rezervne dele pa 11 %, čeprav so bili zahtevki panoge precej večji. Novo povečanje cen lahko pričakujemo šele po novem letu. Beograjski Privredni pregled, ki obravnava to temo, meni, da bodo proizvajalci ob koncu leta zabeležili še večjo izgubo.

Beograjska Borba je objavila v enem stavku vest o izgradnji novih proizvodnih prostorov v Iskri—Elektromehaniki.

Izvršni svet SR Srbije je sprejel informacijo o preskrbi tržišča z gradbenim materialom v lanskem in letošnjem letu in sklenil predlagati zveznemu izvršnemu svetu uvoz cementa in intervencijski uvoz 100 tisoč dvotarifnih trifaznih števecv.

Iskra — Elektromontaža (pravilno se seveda glasi Elektromehanika) bo začela v Murski Soboti gradnjo tovarne električnega ročnega orodja. Za gradnjo bo investirala 300 milijonov dinarjev. Tovarno bodo zgradili v dveh letih, piše Zagrebški Vjesnik.

Beograjske Večernje novosti objavljajo kratek članek o iznajditeljski dejavnosti in pri tem citirajo Željka Karela, tehnologa v našem tozdu Napajanja v Novem mestu.

Beograjski Privredni pregled je po prazniku kranjske Elektromehanike objavil obširen članek o delu in dosežkih te naše delovne organizacije, pri čemer omenja, da je delovna organizacija postala v zadnjih letih nosilec jugoslovanske proizvodnje telefonskih central in aparatov, saj dosega v skupni jugoslovanski proizvodnji 75 % delež.

Nopal iz Bačke Palanke, ki bo proizvajal dvotarifne števece s pomočjo madžarske firme Ganz, je letos investiral 5,5 milijona dinarjev za to proizvodnjo. Dosedanje investicije pa predstavljajo šele prvo fazo razvoja, v drugi pa bo potrebno vložiti kar 37 milijonov dinarjev, od tega 33,2 milijona za nabavo opreme. S sredstvi za drugo fazo razvoja še ne razpolagajo.

Ljubljansko Delo je objavilo polletne rezultate poslovanja SOZD Iskra. Iskra v glavnem uspešno izpolnjuje s planom načrtane naloge, ob živahnejši dinamiki rasti v drugem polletju pa računa, da bo v celoti izpolnila dogovorjene proizvodne in izvozne obveznosti, piše novinar Zdravko Stefančič.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Pero Mandič upodablja elementarnost svoje okolice.

Zlata Volarič zajema iz globin ženskosti.

Prebrali smo za vas

Tretje knjige Titovih zbranih del v slovenščini obsega njegova besedila od pomladi 1935 do novembra 1937. leta ter vsebuje 47 del in 25 prilog, nanašajočih se na avtorjevo osebnost in delo.

To je čas Titovega delovanja v Komunistični internacionali (od marca 1935 do oktobra 1936) in v domovini (od konca leta 1936 do srede avgusta 1937).

V tem obdobju je Tito prišel na čelo partije, začel je voditi vse njeno delo in reševati probleme, ki so tedaj nastajali po eni strani v odnosih z vodstvom Kominterne, po drugi strani pa zaradi izbruha frakcijskih in grupskih bojev v partijskem vodstvu (od avgusta 1937 naprej).

To obdobje je bilo v Brozovem revolucionarnem delu zelo pomembno in prelomno: od člana politbiroja in predstavnika partije v Kominterni je prišel na čelo KPJ in postal njena najodgovornejša osebnost, vendar v specifičnih razmerah, ki so grozile Komunistični partiji Jugoslavije z novimi nevarnostmi. Hkrati pa je bil to prelomni trenutek tudi v razvoju revolucionarnega gibanja v Jugoslaviji; in sicer zato, ker je KPJ po nekaj letih hudega terorja šestojanuarskega absolutističnega režima kralja Aleksandra uspelo, da se je obdržala, razbila obroč ilegalnosti in se z uporabo novih oblik in metod sčasoma spremenila v avantgardno silo vse bolj razvejene delavskega pa tudi iz drugih komponent sestavljenega revolucionarnega gibanja.

Tedaj so nastale velike spremembe tudi v mednarodnih odnosih. V konkretnih oblikah se je pokazala agresivnost fašističnih sil in njihove težnje po svetovni nadvladi. To je čas španske državljanske vojne.

In v tem času je Tito tako v Kominterni kot doma najprej uredil razmere v SKOJ, v duhu novih pogledov na nacionalno vprašanje v Jugoslaviji pa je bil tudi uresničen sklep IV. konference KPJ o ustanovitvi posebnih, to je nacionalnih komunističnih partij Slovenije in Hrvaške v okviru enotne KP Jugoslavije.

Tito se je že v začetku 1937. leta pogovarjal s predstavniki partijskega vodstva v Sloveniji o ustanovnem kongresu; pri tem jih je posebej opozarjal, da morajo biti priprave temeljite in zavarovanje popolno, da se ta velika ideja o ustanovnem kongresu KP Slovenije ne bi zaradi kakšne nepazljivosti kompromitirala, saj bi to imelo škodljive posledice za nadaljnje delo partije. Tito je menil, da je treba delo pri organiziranju in izpeljavi ustanovnega kongresa KP Slovenije zaupati Edvardu Kardelju, zato je jeseni 1936 in v začetku leta 1937 v več svojih sporočilih centralnemu komiteju pospeševal njegovo vrnitev iz Moskve. Kardelj je skupaj z drugimi slovenskimi kadri uspešno organiziral in izpeljal Kongres. V pripravah za ustanovni kongres KP Hrvatske pa se je Tito neposredno angažiral.

Kot torej vidimo, prinaša tretja knjiga izredno dragoceno gradivo, ki ga dopolnjujejo kot običajno, dokumentirane priloge, izredno zanimiva in bogate opombe ter register vseh nastopajočih oseb, ki prav tako po svoje osvetljuje ti dve in pol leti Titovega dela in ustvarjanja.

Knjigo sta skupaj založili in izdali ČZDO Komunist, TOZD Ljubljana in založba Borec iz Ljubljane v prevodu Vlada Barabaša in Romana Zupana ter v likovni opremi Jovana Lukića.

D. Z.

Kako so poslovali v TOZD TV Pržan

O poslovanju svoje temeljne organizacije TV Pržan nam je spregovoril Dušan Stanjko, vodja plansko-analitiške službe.

„Letošnje poslovanje naše TOZD v prvih šestih mesecih kaže na določene pozitivne premike, vendar pa z vsemi rezultati poslovanja ne moremo biti povsem zadovoljni. Fizični obseg proizvodnje po stalnih cenah smo v primerjavi z lanskim prvim polletjem povečali za 25,7 % in to nam je tudi omogočilo, da smo dvignili produktivnost dela merjeno s proizvodnjo na delavca za 12 %. Vendar pa ne dosegamo načrtovane proizvodnje in to v glavnem zaradi izpadov v začetku leta, kot tudi zaradi zakasnitve proizvodnje novega 22-colskega TV – sprejemnika „Mediterran“.

PRODAJA

Visoka konjunktura na jugoslovanskem trgu se je odražala tudi pri prodaji naših izdelkov, saj je bilo povpraševanje po večini naših izdelkov večje od naše ponudbe. To je močno vplivalo na povprečne zaloge gotovih izdelkov, ki so bile za polovico nižje, kot lani v enakem obdobju.

Znatno pozitiven premik smo dosegli v izvozu, ki smo ga povečali za 61 %, kar predstavlja 16 % celotnega prihodka naše tovarne v I. pol. Letni plan 5.029.000 dolarjev izvoza smo tako uresničili z indeksom 44,6 %, predvidevamo pa, da ga bomo do konca leta v celoti izpolnili ter tako pokrili nekaj več kot polovico uvoza reprodukcij-

skega materiala z lastnim izvozom.

KADRI

Znatno manj kot je narasla proizvodnja, se je povečalo število zaposlenih, ki je od začetka leta do julija naraslo za 8,8 %.

Kljub temu, da imamo dobro kvalifikacijsko strukturo, vlagamo še naprej velike napore v nadaljnjo izboljšanje kvalifikacijske strukture zaposlenih. V tem smislu tudi stipendiramo 56 delavcev na visokih, višjih, srednjih in poklicnih šolah, 41 pa se jih izobražuje ob delu.

FINANČNI REZULTATI

S polletnim pozitivnim finančnim rezultatom nismo zadovoljni, saj nam primerjava rezultatov z zastavljenimi cilji in dosežki v enakem obdobju lani pokaže vrsto razmerij, ki jih bomo morali do konca leta izboljšati. Našo akumulativnost nam močno zmanjšuje izvoz, kjer dosegamo nižji dohodek, kot na domačem trgu.

Celotni prihodek je v primerjavi z lanskim letom narasel za 23 %, vendar so porabljeni sredstva kot posledica nabavnih cen domačega in uvoznega materiala, naraščajočih deviznih tečajev in cen energije, še hitreje naraščal tako, da se je čisti dohodek povečal le za 15,7 %.

Glede na to, da so zaloge večine naših gotovih izdelkov majhne, bo naš dohodek v naslednjih mesecih odvisen izključno od tega, koliko izdelkov bomo v naslednjih mesecih izdelali in potem tudi prodali.“

Boris Čerin

TOZD SPREJEMNIKI SEŽANA

Polletno poslovanje

O poslovanju TOZD „Sprejemniki“ smo se pogovorili z direktorjem njihove temeljne organizacije Stanetom Lombarjem:

„Rezultati poslovanja v prvem polletju letošnjega leta kažejo, da se je fizični obseg naše proizvodnje dvignil za 19 % glede na leto poprej, tako da smo uresničili 98 % plana.

V tem času se je ugodno povečala produktivnost in sicer za 15 %. Vendar pa je fizični rezultat slabši od načrtovanega. Celotni prihodek se je sicer povečal za 48,1 % toda naši stroški so se povečali za 60 %. Izdatki za osnovne reprodukcijske materiale so se povečali za 48,9 % – to je v mejah načrtovanega, ostali materialni stroški in stroški storitev pa so se povečali kar za 101 %.

Čisti dohodek se je povečal za 24 % in z njim smo pokrili osebne dohodke, ki so se povečali za 24 %

glede na prvo polletje lanskega leta. Iz čistega dohodka smo prav tako pokrili še rezervni sklad, stanovanjski sklad in del sklada skupne porabe. Zmanjkalo pa nam je sredstev za poslovni sklad oziroma razširjeno reprodukcijo.

V letošnjem letu smo uspeli zmanjšati zastoje, kar je omogočilo tudi porast produktivnosti (indeks 115), za 3 % pa so se nam dvignili rabati, ki jih odstopamo trgovini. To slednje je bilo za nas vsekakor precej obremenjujoče.

Nekoliko zaostajamo tudi s preusmerjanjem proizvodnje na rentabilnejše izdelke, ki naj bi bili v bodoče tudi nosilci naše proizvodnje, kakor tudi s proizvodnjo Hi-fi sprejemnikov, ki se začena šele sedaj, tako da bo v tej smeri potrebno vložiti še veliko truda preden se bodo pokazali prvi pozitivni rezultati, ki bodo zaradi zakasnitve vidnejši šele v prihodnjem letu.“

Boris Čerin

POČITNIŠKI DOM ISKRE V POREČU

Radost in žalost

Naša največja turistična goba

Poreč je mesto, ki je poleg Tunisa doživelo najbolj eksplozivni turističen razmah v starem svetu. Poleti se zgrne vanj, predvsem pa seveda v neposredno okolico, v Plavo in Zeleno laguno, po 24.000 turistov. Če ima mesto samo le 4.000 prebivalcev, se spremeni v turistično napito gobo, ki je šestkrat težja od same sebe. Od predzgodovinske dobe naprej so se zgrinjali nad ta kraj zavojevalci: od Rimljanov v II. stoletju (Colonia Julium Parentium), prek Vzhodnih Gotov, Bizantinov, Frankov, oglejskih patriarhov, Benečanov, Genovežanov, priseljencev iz Južne Dalmacije, prišle so grške in albanske družine, Avstrijci, po prvi vojni Mussolinijeve črne srajce. Vmes jih je večkrat obiskala še kuga.

Danes se zliva v te kraje deset in stokrat večji hudournik tujcev, letoviščarjev iz domačin in tujih logov, hrepenečih po objemih plavega Jadrana in toplega sonca. Ne prihajajo več s poskakujočimi vozovi, sulicami in kopji. To so miroljubne legije sodobnih borcev za drug zrak, vodo in svetlobo, zavojevalci, ki so oboroženi s podobicami, na katerih so naslikani kralji in predsedniki, to je pa orožje, pred katerim se danes odpirajo vsa vrata.

Urbanistična ureditev mestnega jedra je še danes iz rimskih časov, od obale noter je vodila glavna cesta Cardo maximus, poprek je bil urezan Decumanus. Ista mestna geometrija je ostala do danes, celo ime je ostalo, le da se po ozkih ulicah ne gnetejo

več trgovčki s kožami in oljem, ne obrtniki, ki bi ti urezali sandale.

Trgovinice in „samostalne zanatlijske radnje“ se tiščijo druga ob drugo, povsod ponujajo filigran, vsakovrstne suvenirje, albanski specialiti za sladoled in mrzla okrepčila strežejo od rane zore do poznih večernih ur. Izberi, kupi, liži in – plačaj! Poletno napravljene turistke vseh starosti in dimenzij, nemirni otroci, trudne postavbe očetov, teh družinskih finančnih ministrov, se prerivajo in polzijo nekam naprej. On se ustavlja pri prvem grillu, ona se pase pred izložbo z vezeninami, ono hoče imeti spet sladoled.

Nekaterim mimogrede zastane korak pred Neptunovim hramom, redke privabijo frančiškanska cerkev iz 13. stoletja. Nekaj več jih zavije do Evfrazijeve bazilike. Kulturni sladokusci imajo tu kaj videti: Mavrov oratorij iz III. stol., kmalu zatem so dogradili že prvo javno krščansko cerkev in v šestem stoletju je dal Evfrazij zgraditi razkošno troladijsko baziliko, pravi biser bizantinske umetnosti in še do danes presenetiljivo dobro ohranjen.

Radovedno oko bi se lahko napojilo lepote tudi nad poznogotskimi stavbami in posebno nad osamelo romansko hišo z zunanjim stebriščem in lesenim balkonom na zahodnem kraju Dekumanusa. To je čudovit primerek davnega gradbeništva, nemi in veličastni spomin razgibane preteklosti. Muzej v Sinčičevi palači ima tisočkrat manj obiskovalcev kot katera koli slaščičarna.

ZASTARELO – TODA SNAŽNO

Prav ob rivi, tik hotela Neptun, ima svoj počitniški dom tudi Iskra. 48 ležišč. Lep je

na zunaj, prikupen restavracijski prostor pred njim. Oprema je pa kar precej studentovska, za današnje hotelske standarde že močno zgodovinska. V sobah umivalnik, toda iz pipe teče le hladna voda, sanitarije so skupne za celo nadstropje, omara spominja na internat. K sreči je pa skrb za vzdrževanje, snago, higieno in kar še zraven sodi, prav vzorna. Sobe so tako vzorno vzdrževane kot v kakšnem nunskem samostanu.

Domači gostje dobijo svoje dnevne obroke hrane v notranjem delu restavracije, mize pred domom so za zunanje goste, za vse tiste, ki jih zvabi prijazen prostor in se vsedejo za četrto ure, ko so jim postale noge trudne in grlo žejno. Na ta način je tudi odpravljena tista mučna diskriminacija, ko so jedli zunaj domači in tuji gostje in ko so se naši pritoževali, da so tujci bolj in hitreje postreženi kot domači.

Moj obisk v domu je bil naročen. Neki polodgovorni glasek iz Ljubljane je javil, da bo prišel „en tečen novinar“. Naj še drugi povedo, koliko sem res tečen, ampak rečem lahko samo to, da novinar nikoli nisem bil, nisem in ne bom. Tečen novinar se mora pa sploh počutiti kot bastard, nekakšen križanec med stenico in gosjim persom, s poudarkom na prvem pojavu po mnenju drugih, s poudarkom na drugi besedi pa lastnem mnenju.

No, pa smo se kljub grozečemu opozorilu kar lepo sporazumeli. Dobil sem vtis, da imam opravka z uglašenim kolektivčkom sedmihsodelavcev. Morda je bilo tudi malo dimne zavese, umetne megle, ampak tistega pravega metanja peska v oči, ki ga „novinarji“ doživljajo pri svojih obiskih, očitno nisem začutil.

Upravnik je živahni, kot kaže naravnost neumorni Silvo Rehar. Doma je iz nekdanjega Rihemberga, današnjega Branika, med vojsko se je pridružil borcem za novi red, postal v novih časih trgovski poslovodja, sedaj je pa že drugo leto nekakšen individualni poslovodni organ, nabavljalec, skladiščnik, materialno-blagovni knjigovodja, točaj, dirigent, krotitelj in vzgojitelj. Je 80 % vojni invalid, 70 % civilni invalid, z drugo besedo povedano mu manjka kar 50 %, da bi bil sploh uradno še živ. Znanje italijanščine iz mladih let mu sedaj zelo prav pride: „Altro che, oštija madonā,

„Zasluzni umetniki“ dobre kuhinje in čistih sob.

g' avemo tutto quel che vuol“, povedano v julijanskem narečju. Tudi servika Anica zažubori v italijanščini, nemščini, pridna z rokami, nogami in jezikom.

In dela se jim res ne manjka. Do 11. avgusta, ko sem bil dol, so znosili na mize 3.303 steklenice oranžade, 5.600 pepsi kol, 1.084 steklenice sadnega soka, 570 schweppsov, da o vinu, kavi, kisli vodi in podobnem niti ne govorimo. Cene so prav „ljudske“, čeprav je postrežba restavracijska, okolje tudi. Domača malvazija stane recimo samo pet starih jurčkov liter. Postrežejo vam tudi s pravo turško kavo, ki je sicer v nobenem lokalu v Poreču ne najdeš, povsod ekspresna kava iz aparata.

Ne vem, za kakšne namene je bila nekoč zgrajena tista hiša, za gostinske prav gotovo ni bila. Skladišča za pijačo ni, imajo ga v neki drugi hiši, vsak zaboj je treba od tam pripeljati, ga dvigati čez stopnice, spuščati, spet dvigniti in potem ko so steklenice prazne, se procedura ponovi, zaboje ven, zaboje noter. Gostinski trim, težka atletika, dviganje uteži.

To delo večinoma opravljajo mladi kuhar Vinko Lipuš, poleg vsega svojega dela s pravico hrane in kuhanjem seveda. Naredil je gostinsko šolo v Novem mestu, sedaj je sicer tudi zaposlen v Iskri. Pozabite, kar ste slabega slišali o gostincih. On nima „delovnih ur“, ampak kar delovni dan, najbrž bi lahko rekli garaški dan. Poleg splošnega menija za vse goste je vsak čas pripravljene skuhati kaj posebnega, če kdo ne je tistega, kar je na jedilniku. Po razpoloženju ni kislavložena paprika, potrpežljiv je kot samostanski vrtnar, dobrovoljen kot svatovska pesem. „Ja, s takim fantom bi si človek upal povsod po svetu,“ ga hvali upravnik.

ZADOVOLJNI GOSTJE

Kaj pa gostje pravijo? Končno so le oni merilo za razmere v domu. Bila je ravno sobota, ko se gostje menjajo, prejšnji so pravkar odšli, novi še ne morejo govoriti. Našel sem le eno družinico. To so bili Koširji iz kranjske Elektromehanike, oče Zdenko, žena Silva in sinček Aleš.

Lahko bi se izvil z nekimi izmikajočim

Družina Košir na počitnicah v našem domu v Poreču.

odgovorom, češ, saj je „kar v redu“, za čemer bi lahko zaslužil tudi marsikaj drugega, manj pohvalnega. Izkazalo se je, da ni razloga za nezaupanje. Odprto in prepričljivo so zagotavljali, da so z razmerami v domu v celoti zadovoljni, pohvalili so hrano, snažnost v sobah, zelo hitro postrežbo, ceneno pijačo.

Pravijo, da se v vsem čuti skrbna roka. Za kopanje pa možnosti niso privlačne. Obala za hotelom Riviera je prepolna, ritka pri ritki, ni prostora niti za stolček, kaj šele za ležalno blazino. Bolje je na otoku sv. Nikole, ampak vožnja s čolnom tudi nekaj stane, potem čakanje za tja, čakanje za nazaj.

„TO BO PRAVLJICA“, JE REKEL MARJAN DVORAČEK

Tale naš dom v Poreču ima res odlično lokacijo, saj je v samem središču letoviškega mesteca, vseh je lahko tistim, ki želijo živeti sredi nenehnega vrveža s pogledom na neštete čolne in jahte in ladje, ki pristajajo in se spet odzibljujejo v daljave, uživajo lahko ob stotinah in tisočih avtomobilov, ki hru-

cvrl različne, čevapčiče, pleskavice. Dva stara milijona in pol mi ne uideata na dan.

Ta lokal vpije po gostinskih storitvah, pa kaj, ko ne smemo, nimamo pravice opravljati gostinske dejavnosti. Ali se res ne bi dalo tega dobiti? Sedajle z jesenjo bi vložili prošnjo in čez zimo bi dobili privoljenje, sem prepričan. Lahko bi pa zadevo urejali tudi v drugem smislu. Šli bi na občinsko skupnost v Poreču in jim lepo rekli:

„Dragi tovariši, tu imate hišo in lokacijo, točite, kuhajte in pecite, denarja bo kot pečka. Nam pa postavite v mirnem kotičku ob lepi obali nekje ven iz mesta nov dom, seveda še enkrat večji in sodobno opremljen!“ Eh, ja to bi bila kupčija, za obe plati sijajna. Nekaj slišim, da mislite tale dom sploh prodati. Ali je to res? Ali je sploh to mogoče? Ali se zavedate, da prodajate kuro, ki bi lahko nosila zlata jajca? Ali ste na glavo padli?

KAJ MANJKA IN KAJ ZMANJKA?

Popoldne okrog tretje ure se utrip v domu malo umiri. Domači gostje se porazgubijo po sobah ali se gredo kopat, zunanjim gostom popoldne do petih ne strežejo. Posedli smo lahko v miru, vsi delavci iz doma in jaz. Kuhar Vinko je potožil, da nima v kuhinji niti najnujnejše opreme za pripravo hrane, strojčka za rezanje, pločevina v koritu rjavi, miza je lesena.

V takih razmerah je res težko delati. Ženske so hitele pripovedovati, česa vse manjka po sobah, kako neodgovoren odnos do skupne lastnine imajo nekateri gostje. Nekdo si je umival noge v umivalniku, lovil je ravnotežje s tem, da je vlekel za pipo in jo – izpulil. V začetku sezone je imela vsaka soba po štiri obešalnike, do srede sezone jih je že zmanjkalo in je bilo treba nakupiti nove, noge dobijo tudi brisače in mnogi del drobnega inventarja. Na stenah v sobah bi moral biti obešen hišni red, da bi vsakdo lahko prebral, kaj mora in česa ne sme delati.

Upravnik je samozvestno pribil, da so vsi v domu ves čas trdo delali, kar po 13 ur na dan. Bilanca na koncu bo pokazala, kako so gospodarili. Prepričan je, da zelo dobro in da bo saldo visoko pozitivno. Upa tudi, da jim bo za ves trud Iskrina skupnost dala primerno priznanje (beri: nagrado) – namig s kolom. Po njegovem mnenju gostiče dobro dela, če je 80 % gostov zadovoljnih, pri njih pa vse doslej ni bilo niti ene same pripombe ali pritožbe. Osebnost želje je treba podrediti skupnim nalogam. On sam se je le dvakrat kopal v morju vse poletje.

UBRAN ORKESTER

Če se sme človek zanesti na neke nedokazljive, čisto osebne občutke, bi moral reči, da so delavci v Iskrinem počitniškem domu v Poreču ubran ansambel, v katerem vsak pozna svoj instrument, dobro igra svoj part in dirigentu Reharrju ni treba preveč mahati s paličico. Res je pa tudi, da Milena v oddelku za rekreacijo brezhibno opravlja svoje delo, ima natančno evidenco nad vsemi gosti in sobami. Prebukiranja ni. Vsakdo dobi natanko tisto ležišče, ki mu je bilo določeno.

Vsi ti ljudje so pošteno opravili svoje delo. Naslednja poteza je na Iskri. Bo Dvoračкова pravljica v prihodnosti postala resničnost ali pa ostala sen zanesenjakov, ključ v puščavi, počitniška Trnulčica, rečna gospa v kamniti grobnici? To je stvar, katere ne more uresničiti Marjan Dvoraček, ampak morajo dati odgovor odgovorni v SOZD Iskra. Zaenkrat žal je tako, da je ISE in z njo Marjan Dvoraček le tarča, v katero streljajo vsi tisti, ki so poklicani, da bi pomagali spraviti pravljico v resničnost in zadovoljstvo delavcev Iskre.

Luka Kr

IZLET NA BOVŠKI GRINTOVEC

Odhod iz Ljubljane 31' 8. ob 17. uri izpred gostilne Jelen v Vižmarjih. Prevoz je z osebnimi avtomobili. Postanek v Kranju ob 17.30 pred hotelom Creina, prenočitev pa pri izviru Soče.

V soboto, 1. 9. vzpon na Bovški Grintovec – 5 ur hoje, povratek v Ljubljano v večernih urah.

Tura je srednje kondicijsko zahtevna. Obvezna je primerna oprema v primeru poslabšanja vremena.

Vodja izleta je Zvone Snoj. Prijave zbira Breda Jančar, tel.: 20-341, interna 341. Cena izleta 50 din.